

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAĞCILIK SEKTÖRÜ VE ÜZÜM
ÜRETİCİLERİNİN SORUNLARININ
ARAŞTIRILARAK ALINACAK TEDBİRLERİN
TESPİT EDİLMESİ MAKSADIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
MANİSA ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTI
TUTANAKLARI

—●—
26 Mart 2018 Çarşamba
—●—

UÇAK KARDEŞLER ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
SALİHLİ TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
SALİHLİ ZİRAAT ODASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
ORKA TARIM ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
TURGUTLU TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
MANİSA TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
MANİSA ZİRAAT ODASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI

UÇAK KARDEŞLER ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI

26 Mart 2018 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Dubai'ye kaç günde gidiyor?

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Dubai'ye gemiyle gittiği zaman yirmi-yirmi beş gün sürüyor, konteyner gemileriyle yirmi-yirmi beş gün sürüyor. Kara yoluyla da bazen sıkıntı oluyor Suriye olayları yüzünden.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Yirmi beş günde bozulma olmuyor mu?

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Şimdi, üzümü gönderdiğimiz zaman, üzümün içine paletli olarak streçliyoruz, streçlemeden önce de soğutup içine ilaçlı kâğıt koyuyoruz Sayın Vekilim. Streçledikten sonra iki ay da gitse bir sıkıntı olmuyor. Yani uzun yollardaki sevkiyatlarımızda üzüm, elma, portakal, limon, mandalina, bunlarda sıkıntı yaşamıyoruz ama bir domatesi, bir salatalığı, bir kabağı, bir biberi gönderemiyoruz, çilek gönderemiyoruz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Daha uzak pazarlara da erişemiyoruz bundan dolayı.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Erişemiyoruz. Orada tabii, hep söylediğimiz bir sıkıntı var. Kargo, uçak kargoyu bir türlü çözemedik Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, uçak kargoyla ilgili arkadaşlarımız, özellikle de Manisa Milletvekilimiz Recai Bey bayağı uğraştı.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Çok ilgilendi.

BAŞKAN - Kanada'ya kadar kiraz gönderebildik.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Gönderdik, uçakla.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) - Yetmiyor mu kargo uçağı? Neden şey yapamıyor?

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Şimdi, kirazda, çilekte ya da pahalı ürünlerde uçak kargo kurtarabiliyor ama bir domatestede, bir üzümde bir elmada, armutta ödediğimiz nakliye telafi etmiyor. Domates 2 lira, nakliye 5 lira, kurtarmıyor. Nasıl göndereceksin? Kurtarmıyor ama kirazda kurtarabiliyor.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Karşı taraftan da bir yük olması lazım değil mi?

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Uçak kargolardaki maliyeti düşürebilmek için uçak kargoyu buradan yükleyip gönderdiğinizde karşı taraftan aynı kargonun yük bulup gelmesi gerekir ki maliyetleri düşürsün. Onu nasıl dengeler Türk Hava Yolları ya da uçak kargo şirketleri, onu bilemiyoruz ama burada tabii, en büyük desteği biz sayın devlet büyüklerimizden bekliyoruz Sayın Başkanım, uçak kargo çok önemli.

BAŞKAN - Evet, kıymetli arkadaşlar, bugün de ziyaretimizin üçüncü günündeyiz.

Dün Denizli programımızdan sonra yine Alaşehir’de ve Sarıgöl’de hem işletmeleri hem de bağlarımızı yerinde gezmiştik, bir kısım vatandaşlarımızla bir araya gelmiştik. Dün CENA Grupta aynı şekilde Ali Bey’le meslektaş olan bir işletmemizi gezmiştik. Sezon kapalı olduğu için sadece işletmenin hâlihazır durumunu, sezona hazırlık yapma aşamasını görebildik, ona şahit olabildik. Şehrimizin ciddi firmalarından, büyük firmalarından, aynı zamanda da müstahsilimizin de iş ortaklarından diyelim çünkü onların vasıtasıyla biz ürünlerimizi hem iç piyasaya hem de yurt dışına hazır hâle getiriyoruz, ihracat yapıyoruz. Üzümün bir ayağı müstahsil, üretici, bir ayağı ihracatçı, bir ayağı da birlikler, kooperatifler, sivil toplum örgütlerimiz, diğer ayağı da ziraat odalarımız, il ve ilçe tarım müdürlüklerimiz.

Dünden beri İl Tarım Müdürümüz, ilçe tarım müdürlerimiz sağ olsunlar, bize refakat ediyorlar, hem Komisyonun bilgilenebilmesi açısından eksik bulunan ya da takviye yapılması gereken hususlarda bizi aydınlatma, bilgilendirme görevini görüyorlar, onlara da huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Bugün buraya 7 arkadaşımızla birlikte geldik -milletvekili olarak söylüyorum, Komisyonumuzun değerli üyelerinden söz ediyorum- bize katılacak 8’inci arkadaşımız yoldu, inşallah yetişebilirse gelecektler.

Hemen sırasıyla tanıtayım: Okan Gaytancıoğlu Edirne Milletvekilimiz, Kamil Okyay Sındır Bey bizim İzmir’den hem hemşehrimiz, üzüm bölgesinin de milletvekillerinden; partilerini de söyleyebilirim, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız. Cumhuriyet Halk Partisinden başlamışken Sayın Sarıbal’ı da söyleyeyim, Orhan Sarıbal da Bursa Milletvekilimiz. Biz de AK PARTİ’den bendeniz, yine Balıkesir Milletvekilimiz Ali Aydınlioğlu Bey var aramızda, Kütahya Milletvekilimiz, yine bölgemizin insanı, Ege’nin insanı Ahmet Tan kardeşimiz bizimle beraber. Komisyonumuzda da yaklaşık 10 uzman arkadaşımız ve teknik elemanlarımız var.

Onlarla birlikte bu üç günlük seyahatte müstahsilin önümüzdeki sezonda daha rahat edebilmesi için alınması gereken tedbirler nelerdir, yaşanan sıkıntılar nelerdir, bunları hem müstahsilin ağzından hem aynı zamanda bu sektörün içerisinde hizmet üreten, hizmet veren sivil toplum örgütlerimizden, kooperatifler, birlikler, ziraat odaları ve en sonunda da işletmeciler, ihracatçılar kendi pencerelerinden kendilerine ait sıkıntıları ve aynı zamanda da varsa ortak önerilerini bize iletecekler, biz de raporlayacağız.

Arkadaşlarımızı zaten Ankara’da dinlemiştik, her arkadaşımız bizi bilgilendirmişti. Şimdi bir iadeiziyaretle birlikte işletmelerimizi de görelim. Türkiye çapında nasıl işletmelerimiz var, bu işletmeler hayatlarını nasıl idame ettiriyor, ne zaman işi bırakıyor, bunları yerinde görelim.

Yine aramızda Hocamı gördüm, unuttum, ihmal ettim, Hocamdan da özür diliyorum. Aynı zamanda bize katkı sunan hocalarımız var, profesörlerimiz var. Sektörde bizim bilmediğimiz ya da sektörün dikkat etmesi gereken hususlarda onlar da kendi tecrübelerini, üniversitelerdeki bizler gibi öğrencilerine aktardıkları deneyimleri, tecrübeleri inşallah Komisyonla paylaşacaklar, önerilerini raporlayacağız. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, daha sonra da ilgili bakanlıklara önerilerimizi, tekliflerimizi inşallah iletmış olacağız.

Ev sahipliği için Ali Bey’e teşekkür ediyorum, böyle bir hazırlık yapmasına da hiç ihtiyaç yoktu, biz sığabildiğimiz kadarıyla mevcut hâlde sohbet edip gitmeyi planlıyorduk. Hazır böyle bir imkân yapmışken de, hazırlamışken de Ali kardeşimize teşekkür edelim.

Onun da tekrar heyetin huzurunda ifade edeceği veya tavsiye edeceği şeyler varsa onu dinleyelim.

Ali Bey’in bir yönü aynı zamanda işletmeci, ihracatçı, bir yönü de siyasetçi. Ali Bey’in de partisini söyleyeyim, Milliyetçi Hareket Partisinden Büyükşehir Belediye Meclis üyemiz Ali Bey. Yöremize, bölgemize hizmet veren, müstahsilimize katma değer sağlamaya çalışan dürüst, ciddi firmalardan bir tanesi. Gittiğimiz birçok yerde de isminizi söylediler. Şu an itibarıyla bölgenin de en büyük işletmesindeyiz.

Teşekkür ediyoruz.

Ali Bey, söyleyecek bir şeyin varsa bir çay içiminde söyle, ondan sonra programı aksatmadan gidelim.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Sayın Başkanım, öncelikle bu Komisyonun kuruluşunda gerçekten kimin emeği geçmişse, kimler vesile olup bu Komisyonu kurmuşsa hepsine çok teşekkür ediyorum. Üreticilerim adına da hepinizden Allah razı olsun diyorum. Gerçekten önemli bir Komisyon, derdimizi anlatabileceğimiz bir yer ve benim bugüne kadar gördüğüm komisyonların içindeki en ciddiye alınan bir komisyon yani kalkıp da Ankara’dan buralara ziyarete geliyorsanız gerçekten bu iş ciddiye alınmıştır, bir değer verilmiştir. Bu, bizleri gerçekten çok mutlu etti. Sizleri de burada ağırlamak bizler için bir onur, bir gurur, ayrı bir mutluluk. Bizler sizlere teşekkür ediyoruz.

Bizlerin ihracatçı olarak en büyük sıkıntılarından biri şu Sayın Başkanım: Şimdi, biliyorsunuz, bizler maliyet hesaplarırken, bir ürünü satarken her zaman için devletimizin bize verecek olduğu DFİF’i çoğu zaman maliyetimizin içine katarak... Bir yıl önce 13 kuruş DFİF almıştık, geçen sene maliyetlerimizi yaparken inanın birçok satışımızda devletimizden gelecek olan 13 kuruşu da maliyete koyarak bazen 5 kuruş maliyetinin altına ya da 3 kuruş-5 kuruş aşağı, zararına ürün sattık dışarıya. Neden? Nasıl olsa 13 kuruş gelecek, biz 5 kuruş zararına satarsak oradan bize gelecek olan 8 kuruş da yeter diyerek, bu hesapları yaparak ürünleri sattık ve geçen sene bu işletmeye tam 63 bin ton sofralık üzüm girdi, bu bir dünya rekoru. Buradaki en büyük sebeplerden biri de devletten gelecek olan DFİF’İ hesap ederek, maliyetleri aşağıya çekerek karşı taraftaki marketler zinciri başka ülkeden ürün alacaksa aldırmayıp fiyatını aşağı çekerek bizden almalarına sebep olduk.

Ama Sayın Ekonomi Bakanımız hâlen üzüm ve domatesle ilgili bir DFİF açıklaması yapmadı, narenciye bölgesine, narenciyedeki ihracatçımıza kiloda 50 kuruş DFİF verildi, açıklandı, üzüm ve domateste hâlen açıklanmadı. Bu konuda sizden bir destek bekliyoruz Sayın Başkanım, bunu sizlerden rica ediyorum bütün meslektaşlarım adına, bu bizim için çok önemli. Ha, verilmeyecekse de devlet politikasıdır, tabii ki saygımız sonsuz, der ki devlet büyüklerimiz “Biz 2019 ihracatında DFİF vermeyeceğiz.” Saygımız sonsuz, biz de maliyetimizi ona göre hesaplarız, ona göre satış yaparız ama kalkıp geriye dönük “Ben DFİF vermeyeceğim.” dedikleri zaman bizler zor durumda kalıyoruz. Bu konuda sizlerden büyük bir destek bekliyoruz Sayın Başkanım tüm ihracatçılar, meslektaşlarımız adına.

BAŞKAN - Öncelikle, bir hususu eksik bıraktım. Bu, Mecliste kabul edilen önerge Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan 4 partinin ortak önergesiydi. Bu, ortak teklif üzerine kurulmuş bir komisyondur. Hemen hemen her siyasi partiden de üyelerimiz var, onu belirtiyim; onu eksik bıraktım.

İkinci hususa gelince, dün Denizli’de Sayın Bakanla konuştuğumuzda bize söylenen: “Bundan sonra bu tür kasalı ürün ihracına ben destekleme yapmayacağım.”

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Saygımız sonsuz; devlet politikasıdır, vermeyebilir ama geriye dönük hakkımızı...

BAŞKAN – “Ama mesela diyelim ki üzümden pekmez üretir onu ihraç ederlerse, üzümünden şıra üretip onu ihraç ederlerse onu destekleyeceğim katma değeri artırmak adına. Geri kalanını Tarım Bakanlığına devredeceğiz, Tarım Bakanlığı yapsın.” önerisi, teklifi vardı. Sayın Bakanla tekrar konuşuruz, imkânlar dâhilindeyse, bütçesi de müsaitse bir bakarız.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Sayın Başkanım, narenciyeye verildi, mesela 2017-2018’de verildi.

BAŞKAN – Biliyorum, narenciyeye de son.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Tamam, üzüme de domatese de 2017-2018 aynı, eşit miktarlarda versin, bundan sonra verilmeyecekse de tabii ki devlet politikasıdır.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - En azından bundan önceki kayıpları telafi etsin, bundan sonra da verilmeyecek desin.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Tabii, bunda ciddi anlamda, gerçekten ihracatçımız zor durumda çünkü maliyetlerimizi hepimiz ona göre hesapladık, hepimiz ona göre ürün sattık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Beklentilere bağlı bir şey yaptınız, öngörü oldu.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Bundan sonra da verilmeyecekse tabii ki devlet politikasıdır, her zaman için saygımız sonsuz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Şöyle bakmak lazım: Tarım Bakanlığı doğrudan üretimi destekliyor, bu çok doğru. Oysa burası bir katma değer yani yurt dışı ihracat var; bu başka bir alana giriyor aslında. Belki bunu Bakanla tekrar konuşmakta yarar var çünkü yani sonuçta kasaya girmiş ve ihracata konu olan bir mal aynı zamanda gelir getirici bir mal ve ihracata konu artık yani üretim aşamasından çıkmış. Üretim anlamında her boyutuyla Tarım Bakanlığı ilgilensin ama öbürü ihracat, direkt sanayiciyi de ilgilendiriyor, ihracatçıyı da ilgilendiriyor.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Sayın Vekilim, ihracatçıya verilen her kuruş mutlaka üreticiye yansıyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Elbette.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Nasıl yansıyor? Çünkü benim tonajım işte, atıyorum 20 bin tona devlet bana DFİF desteklemesi verdiği zaman ben bu tonajımı 30 bine çıkarıyorum. E, çıkarırken de ne oluyor? Burada arz yükseliyor, talep yükseliyor; yükselince de burada otomatikman fiyatlara yansıyor zaten, dolayısıyla üreticinin de cebine giriyor.

BAŞKAN – Tabii, aynı zamanda istihdama da katkınız oluyor, onu da biliyoruz.

CENA'da Cengiz Bey'in söylediği bir şey vardı, talep sizden de gelmişti, özellikle bu sigorta konusu...

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Sigorta olayında çok büyük sıkıntımız var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, bunu niye söylüyorum? Zaman zaman yanlış anlaşılabiliriz, birbirimizi Mecliste ön yargılarla dinlediğimiz için bir teklif getirildiğinde, öneri getirildiğinde hemen ön yargılı bir şekilde “Acaba şuraya bir iltimas mı sağlanıyor?” Eksik olmasın, bu arada hakkını teslim edeyim, mesela bizim Saruhanlı’da -alakasız bir konu ama- altmış yıl önce mera yerleri belediye üzerine tapulanmış, altmış yıl önceki belediye de burayı parsel parsel bölmüş, vatandaşa satmış. Vatandaş tapuya gitmiş, tapusunu almış -tapuya güven esastır- ama altmış yıl sonra bir muhakkik gelmiş inceleme yapmış, “Mera yerleri devredilemez, burada bir usulsüzlük veya yanlışlık var.” Vatandaşın kimisi orayı bağ yapmış, kimisi ev dikmiş, kimisi iş yeri yapmış. “Burayı terk edin.” diye tapu iptal davaları açılmış. Ben her siyasi partideki grup başkan vekillerime bu sıkıntıyı, özellikle Saruhanlı’da yaşanan bu problemi anlattığımda, yaşça da büyük olduğum için sağ olsun Özgür Bey “Abi, ne demek, hemşehrilerimizin sorunu, bu sorun hakikaten sizin de ilgi alanınızda -ben hukukçuyum, tapuya güvenin de esas olması gerektiğini söylediğimde- siz hemen bir öneri getirin, biz destekleriz.” demişlerdi. Öneri getirdik, bir kanun teklifi verdik. Bu kanun teklifi hazırlandı, yine arkadaşlarımızın da ortak desteğiyle, katkısıyla çıktı ama bürokrasiyi yine aşamadık, bir kısım sıkıntılar devam ediyor.

Bunu niye anlattım? “Ya, mera yerlerini birilerine peşkeş mi çekiyorsunuz?” Hayır, değil. Altmış yıl önce... Belediye Başkanı şimdi bizde, Belediye Başkanına sordum, “Abi, bu yerlerin parasını benim ödemem mümkün değil, tapu iptalleri yapıldığında vatandaş bana rücu edecek. Altmış yıl önce ben belediye başkanı değildim, belki altmış yıl önceki arkadaş Cumhuriyet Halk Partili veya başka bir partiliydi -Allah korusun, geçinden versin diyelim eğer hayattaysa- adam belki ölmüş gitmiş ama hesabı benden istiyorsunuz. Şimdi ben bu belediyeyi satsam...”

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Kamuda görev devamlılığı vardır Sayın Başkanım. Kâr üstleniyoruz da zararı niye üstlenmiyoruz yani? Kâr olunca bize geldi, iyi bize kalsın...

BAŞKAN – Yok ama yanlış işlemi yapan vatandaş değil. Bakın, yanlış işlemi yapan vatandaş değil. Yanlış işleme sebebiyet veren kamu kurumu temsilcileri ve yetkilileri.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Devamlılık var işte o yüzden kamuda.

BAŞKAN – E, o dönem siz vardınız değil mi?

Dolayısıyla o yanlış düzeltelim diye...

Bunu niye söylüyorum? Arkadaşlarımıza anlattığımızda anlayabiliyorlar, yerinde de tespit edildiğinde... Bu sorun da ciddi bir sorun, siz de, özellikle Orhan Bey “Bizde de aynı sorun var.” dedi. “Gününde sigortalı, bir gün önceden sigortalı yapacağım adamı ben bilmiyorum.” diyor ya da “Sigortalı yapıyorum, ertesi gün gelmiyor.” diyor işletmecilerimiz. Burada vasıfsız elemanlar kullanılıyor genellikle, öyle değil mi?

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Evet.

BAŞKAN – “Herhangi bir vasfı olmayan elemanlar burada istihdam ediliyor. Onu da bir gün önceden bildirme zorunluluğu getirdiğinizde biz burada zaman zaman sorun yaşıyoruz. 100 kişi lazım olduğunda bana, 70 kişi geliyor; o 70’i aynı gün sigorta etmek durumunda kalıyorum ya da 100 kişi lazım olduğunda kimin geleceğini bilmediğim için de bir gün önceden bunların işlemlerini yapamıyorum.” diye şikâyetleri var. Bu şikâyetleri ben arkadaşlarımıza anlattığımda Sayın Bakan da, grup başkan vekilimiz de haklı bulmuşlardı, makul bulmuşlardı; eğer çözülmediyse bu hususta da bir talepleri var arkadaşlarımızın, Komisyona geldiklerinde de ifade etmişlerdi bize.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Hâlen çözülmedi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İnşallah onu da raporumuzda değerlendirelim.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Allah razı olsun, devletimiz o kadar destek veriyor ki Sayın Vekilim, insanların sigortalı olarak çalışmasına gerek kalmıyor. Sigortalı olduğu anda çünkü o verilen imkânların hepsi iptal olduğu için sigorta yaptırmıyor.

BAŞKAN – Medyanın dikkatini çeker mi bilmiyorum, Ali Bey’in böyle bir şikâyeti de var, sadece Ali Bey’in değil, genel bir şey. Kamuoyunda yanlış bir bilgi, algı var; buradan hemşehrilerimize de tüm Türkiye’ye de seslenmiş olalım: Sosyal devlet ilkesi gereği, sigortalı işe başlama veya işi bıraktığında yapılan yardımlardan istifade edememe endişesi taşıyanlar için söylüyorum, böyle bir endişeye kapılmasınlar. O arkadaşlarımız işi bıraktıklarında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu’ndan tekrar istifade edebilirler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Edemezler.

BAŞKAN – Ederler, eskiden engel vardı, o engeli kaldırdık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - “Asgari ücretin üçte 1’inden fazla geliri olmayacak.” dediğiniz noktada bitiyor zaten.

BAŞKAN – Bakın, işi yoksa... İşli olmayanlar için söylüyorum, zaten...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Sigortalı olan birisi için söylüyorum.

BAŞKAN – Bakın, niye birbirimizi ön yargıyla dinliyoruz anlamıyorum. Ben bir şey söylüyorum, gününbirlik geliyor çalışıyor, bir hafta çalışıyor, bir hafta sonra bir haftalık sigortalılıktan dolayı korkuyor, endişe ediyor “Ya bir hafta sigortalılık kaydım olursa sosyal haklardan acaba istifade edemeyebilir miyim?” diye. Hayır, önceki pozisyonuna döndüğü için otomatik olarak istifade edecek; ben bunu söylüyorum, önceki durumundan farklı bir pozisyonu olmayacak. Kamuoyundaki, arkadaşlarımızdaki bu yanlış algıyı düzeltmek doğru bir şey değil mi? Bunu düzeltmeye çalışalım. Çoğu arkadaşımızın endişesi şu: “Acaba ben bir aylık veya üç aylık -neyse- burada geçici istihdam edildiğimde, sigorta primi yatırdığımda veya sigorta primim ödendiğinde, işi bıraktığımda ya da iş bittiğinde ben bu haklardan tekrar istifade edebilir miyim?” Evet, edebilirsiniz; biz bunu söylüyoruz. Önceki pozisyonuna dönen arkadaşım, geçmişteki sosyal haklarından sosyal devlet ilkesi gereğince aynı şekilde istifade edecek, herhangi bir endişeye kapılmasınlar, işletme sahiplerine de zorluk çıkarmasınlar, kendilerine de.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Şimdi, oradaki sıkıntı art niyet Sayın Başkanım. Şimdi adam hem çalışayım hem devletin vermiş olduğu haklardan mahrum olmayayım hem maaş alayım diyor.

BAŞKAN – Öyle düşünenler de vardır mutlaka.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Sıkıntı o.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Ama risk sana kalıyor.

UÇAK KARDEŞLER YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ UÇAK – Risk bize kalıyor. “Sigortalı yapacağız.” dediğimiz anda 100 kişi çalışan sayısı ertesi gün 50’ye düşüyor ya da 40’a düşüyor.

BAŞKAN – Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 11.00

SALİHLİ TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.25

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Sözü, Salihli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Yetiş Aksoy’a veriyorum.

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY - Sayın Kaymakamım, sayın milletvekillerim, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bağcılık Sektörü Komisyonumuzun Değerli Başkanı, değerli vekiller ve değerli üyeler, siyasi partilerimizin değerli başkan ve yöneticileri, oda ve kurumlarımızın değerli başkan ve yöneticileri, basınımızın saygın temsilcileri, kıymetli misafirler; sizleri şahsım ve Salihli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi, çekirdeksiz kuru üzüm, ilçemizde ve bölgemizde pek çok ailenin geçim kaynağı olan, üretim ve pazarlama sürecinde yarattığı katma değerle ülkemiz ve bölgemiz açısından büyük bir öneme sahip, bölgemize has bir üründür. Aynı zamanda ihracat potansiyeli yüksek bir ürün olduğundan ülkemiz için önemli bir döviz kaynağıdır.

Maalesef, tarım, üstü açık bir fabrikadır; çiftçilik, basit bir olay değildir, üretim dönemi çok uzun bir süreci kapsamaktadır, yoğun ve masraflı bir emek harcanması gerekmektedir. Bu nedenle emeğinin karşılığını alması da çiftçimizin en doğal hakkıdır.

Değerli misafirlerimiz, gerek üreticimiz gerekse ticaret kesimi bizler sektörün paydaşları olarak birlik ve beraberlik içinde hareket ederek hem kendimizi hem de sektörümüzü korumak zorundayız. Özellikle yüzde 85’e ihracata giden kuru üzümün küresel piyasadaki rakiplerimiz karşısında rekabet gücümüzü yitirmemek için dayanışma içinde olmalıyız. Bunun için de biz Salihli Ticaret Borsası, İlçe Tarım, TARİŞ her sezonda köylerde eğitim vermekteyiz. İlaç kalıntısı hakkında -sağ olsunlar- İlçe Tarım Müdürümüzle, TARİŞ Müdürümüzle beraber her gün 3 tane üzümcü köyü ziyaret edip bilgilendirme yapıyoruz. Borsamız olarak bizim üstümüze düşen görev daha olursa yapmaya çalışıyoruz ve çalışacağız da. Üreticilerimizin köylerde verdiğimiz eğitimlerle kalıntısız ve kaliteli üzüm yetiştirerek Salihli üzümünün ön plana çıkarak dünya pazarında aranan ürün olmasını sağlayarak çiftçimizin ürünlerini daha yüksek fiyattan satmasını sağlamak için mücadele ediyoruz. Kısacası, Salihli üzümünü bir marka hâline getirmek istiyoruz.

Değerli vekillerim, bugüne kadar gerek iklimsel şartlardan gerekse yaşanan fiyat istikrarsızlıklarından dolayı üreticilerimiz borçlu durumdadır. Öncelikle, bu borçların uzun vadeli yapılandırılması, üreticimizin nefes almasını sağlayabilmek demektir. Biz Borsamız olarak, dünya piyasasında söz sahibi olduğumuz stratejik ihracat ürünlerinden olan çekirdeksiz kuru üzüm, incir, fındık vesaire ürünlerin bir rekabet kurulunun ve stok müessesesinin ülkemizde kurulmasının hem ülkemizin hem de üreticimizin menfaatine olacağını düşünmekteyiz.

Bugün burada ilçemiz ve bölgemiz açısından son derece önemli bir ürün olan çekirdeksiz kuru üzümün sorunlarına çözüm bulmak için mücadele veren siz Komisyon üyelerini Borsamızda ağırlamaktan son derece mutlu olduğumu belirterek ziyaretinizden dolayı hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sevgili Başkanım.

Bugün, malumunuz, Bağcılık ve Üzüm Sektörünün Sorunlarını Araştırma Komisyonu olarak buradayız, sizlerle birlikteyiz.

Parlamentoda grubu bulunan 4 siyasi partinin ortak önergesiyle kurulmuş bu Komisyonumuzun bugün 8 üyesiyle birlikte sizleri ziyarete geldik. Bu 8 üyeyi sırasıyla tanıtayım isterseniz hemen sağınızdan başlayarak, Necip Kalkan Bey, AK PARTİ İzmir Milletvekili; Ali Aydınlioğlu Bey, bizim Balıkesir Milletvekilimiz, geçmiş dönemden tecrübesi bulunan bir arkadaşımız yine; Orhan Sarıbal, Bursa Milletvekilimiz; Mazlum Nurlu'yu zaten tanıtmaya gerek yok, hemşehrimiz, siz tanıyorsunuz, biliyorsunuz ama en azından kayda girmesi açısından söylüyorum; Okan Gaytancıoğlu Bey, Edirne Milletvekilimiz; Kamil Okyay Sındır Bey de İzmir Milletvekilimiz, Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerimiz; Ahmet Tan Bey, Kütahya Milletvekilimiz, bizim hemşehrimiz aynı zamanda Ahmet Tan Bey, hemşerileri de burada çok. Yaklaşık 10 uzman arkadaşımızla, teknik ekibimizle birlikte üç günlük bir ziyaretle bugün buralara kadar geldik. İnşallah buradan Turgutlu'ya, Turgutlu'dan da Manisa'ya hareket edeceğiz.

Sizler gibi hem üretici hem de aynı zamanda iki tarafta da bulunan yani üretim noktasında da bulunan, aynı zamanda da pazarlama noktasında üreticinin, müstahsilin ürününün gerçek değerini bulmasına aracılık eden bir kurumunun temsilcisi olarak da sizler ve arkadaşlarınızla birlikte olmak adına bugün buradayız.

Önerileriniz kayda girmiştir, kayıt cihazımız hazır.

Ankara'ya sizleri zaten davet etmiştik, dinlemiştik. Şimdi de size iadeiziyarete bulunmak adına ve hem araziye görmek hem de yerinde arkadaşlarımızın da varsa şikâyet ve önerilerini, müstahsili rahatlatacak, piyasayı dengeleyecek talep ve önerileri alacağız, bunları raporlayacağız, ilgili bakanlıklara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına inşallah bunları öneri şeklinde sunacağız.

Sektörün sürekli içinde olan birisi olarak birbirimizle sürekli irtibat hâlindeyiz. Şehrin vekilleri olarak bizlere zaten ulaşıyorsunuz ama misafir ettiğimiz diğer vilayetlerden de gelen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre de aynı zamanda her ne kadar Edirne'den, Bursa'dan, Balıkesir'den, Kütahya'dan, İzmir'den seçilmiş olsalar da Türkiye Cumhuriyeti'ni ve bütün vatandaşları, milleti, halkı temsil etme noktasında yetkilendirilmiş bulunan arkadaşlarımızla sizleri dinlemeye geldik.

Önerilerinizi aldık, bir kısmını inşallah çözeceğiz.

Ama ben Sayın Kaymakamımızı ihmal ettim, Salihli İlçe Kaymakamımız bizimle beraber. Kaymakam Bey, özür diliyorum, hakkınızı helal edin. Çok değerli, tecrübesi bulunan bir mülki idare amirimiz.

Bugün biz de aslında yetişebilseydik, programımız yoğun olmamış olsaydı... Sizin Afrin için hazırlamış olduğunuz bu ürünler, Kaymakam Bey'in nezaretinde göndermeye gayret ettiğiniz leblebi ve üzümler için hem size hem Kaymakam Bey'e hem de bu mahsulleri paketleyen ve -biraz önce gördük işletmede hangi safhalardan geçerek hazır hâle, yenilebilir mamul hâline geldiğine şahit olduğumuz o üzümden hiç fire düşmeden- paketlemesi de dâhil olmak üzere bunları hazır hâle getiren işletmeci kardeşimiz Abdullah Tuğrul Bey'e de teşekkür ediyoruz, yine Emre kardeşimize, sizlere de teşekkür ediyoruz. Bir moral destektir bu.

Yapılan harekâta ülkenin, devletin, milletin bekasına yönelmiş bir tehdidi, bir tehlikeyi bertaraf etmek adına yapılan bu saldırılarda zaman zaman sivil kayıplar, zaman zaman da güvenlik güçlerimizden şehitler verdik, onlara da Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimiz oldu Allah acil şifalar versin, ailelerine de sabırlar diliyorum.

Devletin, milletin bekasına yönelik bu tehdidi ortadan kaldırmaya yönelik verilen bu mücadelede sizin bu katkılarınız da onlara en azından moral destek olacaktır. Bir kısmı onlara, bir kısmı da inanıyorum ki o bölge insanına, terörden çekmiş, terörden yılmış, terörden bezdirilmiş, evlerinden, yurtlarından edilmiş o insanlara da bir moral destek olacaktır, bir ihtiyacı karşılamaya yönelik gayrettir. Bu hususta da sizlere teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, vaktimiz çok daraldı, Başkanımızın başka söyleyecek bir şeyi yok. Kaymakam Bey bir şey söyler misiniz? Arkadaşlarımızın eğer ilave edecek bir şeyi yoksa süratli bir şekilde Ziraat Odasını... Diğer kurumlara karşı saygısızlık yapmış olmayalım.

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY – Üreticiler de var, konuşmak isteyen var mı, Ahmetli’den gelen misafirlerimizden, bir şey katmak isteyen var mı bu Komisyona?

O yönden sağ olsunlar, Komisyonumuza çok teşekkür ediyorum. Başta İsmail Bilen Vekilimiz olmak şartıyla hepinize çok teşekkür ediyorum Borsam adına, şahsım adına, üretici adına. Tarihte bir ilktir üzümle ilgili bir komisyonun ele alınması, o yönden de çok teşekkürler.

Meclis Başkanımız, aynı zamanda TARİŞ Müdürümüz. Siz bir şey katmak ister misiniz Başkanım?

Biz bir bilimsel çalışma yaptık Celal Bayar Üniversitesinden profesörlerle, ilk defa üzümle ilgili bir çalışma yaptı. Birer kitap da size hediye edeceğim bunun yanı sıra. Türkiye’de ilk defa üzümde tahmini maliyet analizi yaptırıldı. Dolar bazında 440 dolara geliyor. 440 doların içinde finansman giderleri vesairesi yok, sadece işçilik, mazot, ilaç vesaire.

BAŞKAN – Bütün arkadaşlarımıza hazır hâle getirdik mi bunu?

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY – Birer üzümle beraber herkese bu kitaptan vermeye çalışacağız.

Komisyon Başkanımıza ben onu takdim edeceğim.

BAŞKAN – Bunu ben arkadaşlar adına alayım.

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY – Sayın Vekilim, burada herhangi bir karalama yok. İlk defa olduğu için belki maliyeti düşüktür yüksektir, o konuda sadece Celal Bayar Üniversitesinin çalışması bu, beraber çalışma yaptık.

ÜZÜM ÜRETİCİSİ YUNUS YEŞİL – Vekilim, çok az zamanınızı alacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜZÜM ÜRETİCİSİ YUNUS YEŞİL – Başkanım, ben bir çiftçiyim. Bazı sorunlarımız muhakkak var, kitapçıklara yazılmış olabilir, buna itirazımız yok ama TMO bu sene bir miktar üzüm aldı, biz memnun olduk. Bunun genişlemesini istiyorum, bir. İkincisi, TARİŞ’in ne kadar destek vereceğini bilemiyorum, verirse de daha çok memnun olurum. Çünkü ben kendim köyde oturuyorum, dün bir masada oturdum, 4 aile var, 4 ailenin çocuğu da okuyor. Okumaya karşı değilim, herkes okusun. Benim de 4 çocuğum var, okudu. Ama kimse çiftçilik yapmak istemiyor. Niçin yapmak istemiyor? Üzümünden 1 lira kazanmadığı için. Maliyetler o kadar yükseldi ki... Yani geçen mazota 17 kuruş zam geldiği gün ne dedim biliyor musun, gideyim bir bidon daha alayım. Kazanacağın kaç para? 50 lira. 50 lira için gidiyorum. Onun için bu işlere bir çözüm bulalım. TMO’nun almasını, almıyorsa bizim TARİŞ depolarını biz tahsis edeceğiz yani benim o kadar yetkim yok ama yardımcı olacağız, lütfen üzümün daha fazla alınmasını, devletin buna el koymasını istiyorum.

ÜZÜM ÜRETİCİSİ MUSTAFA CANDAN – TMO’nun devam etmesini istiyoruz. TMO alıma devam etsin, devam edemiyor, almıyorsa onu TARİŞ’e bıraksınlar. TARİŞ komple üzümücü, işletmesi var, depoları var, her şeyi var, her şeyi hazır.

BAŞKAN – TARIŞ’i ziyaret ettik, TARIŞ’i davet ettik, dinledik. TARIŞ’e bu hususta destek olmaya gayret ediyoruz, onlar da bunu biliyor. Ali Rıza Bey de bizi sağ olsun, ağırladı, biz de kendilerine teşekkür ettik, iki gündür de onlarla beraberiz, akşamdan bugün öğlene kadar.

ÜZÜM ÜRETİCİSİ MUSTAFA CANDAN – TMO’nun mutlaka olması lazım.

BAŞKAN – TMO’yu inşallah yine devreye sokacağız ama...

ÜZÜM ÜRETİCİSİ MUSTAFA CANDAN – TMO yapamıyorsa bunu TARIŞ’e versinler.

BAŞKAN – Başka kanuni bir düzenleme gerekiyorsa ona da bakacağız, Bakanlığa ve Türkiye Büyük Millet Meclisimiz başta olmak üzere ilgili kurumlara göndereceğimiz tekliflerimizi, önerilerimizi.

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY - Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürümüz de burada galiba.

BAŞKAN – Evet, sabah beraberdik, Alaşehir’de görüştük galiba.

SALİHLİ TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YETİŞ AKSOY – Tamam, onlar alım yapacak.

BAŞKAN – Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.43

SALİHLİ ZİRAAT ODASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.00

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Sözü, Salihli Ziraat Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Necati Aktürk’e veriyorum.

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Değerli Türkiye Büyük Millet Meclisi Üzüm Komisyonu Başkanım, değerli vekillerimiz, değerli misafirler, değerli basın; Salihlili üreticilerin temsilcisi olan Salihli Ziraat Odası Başkanlığına hepiniz hoş geldiniz, bizleri onurlandırdınız.

Gerçekten üzümle ilgili tabii ki bir Alaşehir, bir Sarıgöl kadar olmasa da Salihli’nin bugün arazilerinin 113 bin dekarı üzümle oluşuyor. Tabii ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde üzümcülerin sorunlarıyla ilgili böyle bir komisyonun kurulması bizleri gerçekten memnun etti, üzümde yaşanan sıkıntıların araştırılması noktasında.

Tabii ki 2015 yılında bölgemizde bir don afeti yaşandı bu afetten sonra, üzüm azlığından dolayı üzüm fiyatları bizler açısından biraz memnun edici olsa da bir ertesi yıl üzüm fiyatlarının maliyetin altına, 2,5-3 TL arasına kadar düşmesi, gerçekten üzüm üreticisini çok sıkıntıya soktu. Üzüm maliyetleri ülke ekonomisinden kaynaklanan, tabii ki dışa bağımlılıktan kaynaklanan ilaç fiyatlarındaki artışlar, gübre maliyetlerinin artışı, mazot maliyetlerinin artışı gerçekten biz üzüm üreticilerini çok zor bir süreçten geçirdi ve özellikle 2016 yılında maliyetlerimizin altında bir para kazandık. Tabii ki sadece bu kimyasal ilaçtaki, mazottaki maliyetin artmasıyla değil, iş gücü maliyetinin de artması bizleri çok etkiledi. 2016 yılında yaşanan üzüm sıkıntısından sonra tabii ki biz bölge milletvekilleriyle temasa geçerek bir nebze olsun Tarım Krediyi üzüm aldırarak üreticiyi rahatlatmaya çalıştık. 2017 yılında da üzüm de kısa süreli de olsa tekrardan bir üzüm fiyatı düşüşü oldu. Tabii ki bu süreçte yine bizim bölge milletvekillerimize ulaşarak TMO üzüm alımı gerçekleştirdi. Ben her zaman söylüyorum, TMO’nun Türkiye kuru üzümünde olsun, incirinde olsun, kayısısında olsun, bu ürünlerde alım yapması artık Türkiye üreticisi adına bir milattır yani artık devletimizin elinin üzümün üzerinde olması gerçekten biz üreticiler için bir milattır.

Tabii ki taban fiyat uygulaması biz üzüm üreticileri için çok önemli. Maliyetlerin, artık geçim standartlarının hesaplanıp, Hükümetimiz tarafından, Bakanlığımız tarafından maliyetin hesaplanıp taban fiyat uygulanması, üzüm hasadı olmadan açıklanması bizleri memnun eder. Komisyon Başkanımızın bu konularla mutlaka ilgilendiğini biliyoruz.

Bu bölgede üzümümüzün yüzde 85’i ihracata gidiyor arkadaşlar. Bu ihracattan ziyade iç piyasada bu üzümümüzün tüketilmesi anlamında bir reklam olabilir veyahut da bir tanıtım filmi olabilir, iç piyasada bu üzümün tüketilmesini artırmalıyız. Çünkü artık Türkiye’de bugün 850 bin dekara varan bir üzüm bağımız var. İhracat rakamlarımız ortada ve iç piyasada tüketilen üzüm miktarımız tabii ki düşük, ilk önce bu konuda, Komisyon olarak iç piyasadaki tüketimin canlandırılması anlamında böyle bir çalışmanın iyi olacağını düşünüyoruz.

Tabii ki üzüm maliyetlerinin... Hükûmet tarafından destekler olsa da bu desteklerin biraz daha artırılmasını çünkü maliyetlerimiz yüksek, sübvansede edilmesi anlamında... Sübvansede derken bugün Sayın Bakanımızın mazotun yarısını ödeme noktasında böyle bir desteğı oldu, bu konuda teşekkür ediyoruz ve bu desteğın ayrıca tarımsal sulamada kullanılan enerjilerde de elektrikte de yapılmasını istiyoruz çünkü bu da bir enerji ve bu enerjinin de tamamen üreticiye gideceğinden hiç kimsenin şüphesi olmasın çünkü tarımsal alanda kullanılan bir enerji. Bu tarımsal sulamada kullanılan elektriğın de yarısının devlet tarafından karşılanmasını söylüyoruz.

Tabii ki üzüm üreticilerinin en büyük yüklerinden birisi de zor dönemde, süreçte bankalardan çekilen kredilerin durumu. Tabii ki afet durumlarından kaynaklanan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi borçlarının ertelenmesi noktasında üreticilerimize Bakanlığımız tarafından yardımcı olursa da dört yıla gelen bir süredir bu borçlar erteleniyor. Tabii ki üreticileri bir nebze olsun rahatlatılsa da ertelene ertelene bu borçlar çığ gibi bir dağ oldu. Bu dağın dağıtılması noktasında bunların beş yıla faizsiz bir şekilde bölünme noktası da üzüm üreticilerini rahatlatacaktır diye düşünüyorum.

Tekrardan bu yılki bu süreçte tabii ki dünyada yükselen mazot fiyatlarından sonra maliyetlerimiz yine artmaya devam ediyor. Bunların yine Bakanlığımız tarafından, Komisyon tarafından incelenip yani biraz daha desteklerin artırılması noktasında yardımcı olunmasını talep ediyoruz.

Bizleri bu noktada onurlandırdıkları için, böyle bir konuyu bize gelip danıştıkları için Komisyon Başkanımıza, bölge milletvekillerimize ve Türkiye Büyük Millet Meclisindeki diğer milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Gerçekten bizleri onurlandırdınız, teşekkür ediyoruz sayın vekillerim.

BAŞKAN – Biz size teşekkür ediyoruz.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Başkanım maşallah ezberlemiş, yüreğinden söylüyor.

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Sayın Vekilim, biz gerçekten üreticiyiz, çiftçiyiz, böyle ticaret yönüm yok. Gerçekten sıkıntılıyız yani özellikle borçlarımız, özel banka... Bir de özellikle Tarım Kredi ve Ziraat Bankası borçlarının ertelenmesi noktasında... Zaten Ziraat Bankası limitleri belli, Tarım Kredi limitleri belli. Bunları zaten her yıl erteleyerek özel bankalara çok borçlandı üretici yani şu anda tarlasını satsa özel bankaya borcunu ödeyemez, tarlasını, bağını satacak, bu şekildeki üreticilerimiz çok.

BAŞKAN – Başkanım, tekrara girmeyelim, zamanımız çok daraldı, sıkışıklık da var. Ankara'ya davet ettik, Ankara'da çok daha fazla söyleyebilirdin ama sen şansına yurt dışındaydın, geledin. Sen gelemeyince de biz Komisyon olarak, arkadaşlar olarak dedik ki gelemeyen Necati Başkana bir gidelim, bakalım durumu nedir.

Komisyonumuzdan bugün 8 milletvekili, 10 uzman arkadaşımızla... Her birini zaten size takdim ettim, daha önce söyledim, siz de şahit oldunuz, bir iki borsada da vardınız, onun için burada tekrar tekrar arkadaşları tanıtarak zaman almayacağım.

Bu söylediklerinizi diğer sivil toplum örgütlerini dinlediğimizde, diğer borsa başkanlarını, ziraat odası başkanlarını dinlediğimizde, TARIŞ yetkililerini dinlediğimizde benzer talepler, şikâyetler ve öneriler bize geldi, bunları raporlaştıracamız ancak bir iki hususa değinmek belki yararlı olur. Sizin de memnun olduğunuz Toprak Mahsulleri Ofisinin devrede olması üreticinin mağduriyetini engelleme noktasında bir çözüm getirdi. İnşallah bu yıl da daha fazla bir mağduriyet yaşamadan belki de sezon başlarken Toprak Mahsulleri Ofisinin devreye girmesini ya da eğer yetkilendirilecekse bunu raporumuzda irdedeceğiz, arkadaşlarımızla istişare edeceğiz, bir yasal düzenleme gerekiyorsa o yasal düzenlemeyle yeni bir formül bulunabilir mi, ona bakacağız. Üreticimizin mağdur olmasını engellemek adına alınabilecek tedbirleri rapor hâlinde ilk önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımıza, sonra da ilgili kurumlara, bakanlıklara teklif ve öneri olarak iletmış olacağız.

Müstahsilin gelirinin artması hem refah düzeyinin yükselmesine hem de şehrin de kalkınmasına, şehirdeki istihdamın artmasına ciddi manada katkı sağlıyor, ülke ekonomisine çok ciddi döviz girdisine vesile oluyor. Bunun farkındayız, Komisyon üyesi arkadaşlarımız da bilirler, bunun rakamlarını arkadaşlarımız bize verdiler. Üzüm burada yaş ve kuru olarak neredeyse 1 milyar dolara yakın ticaret hacmine sahip, biz de bunun bilincindeyiz.

Yine şehrimizden Değerli Milletvekilimiz, Cumhuriyet Halk Partisinden seçilmiş, sizlerin de temsilcisi Mazlum Nurlu arkadaşımızla beraber bu sektörün içerisinde sürekli bulunduk. Kendisi hem üretici hem meslektaşım, avukat hem aynı zamanda siyasetçi, şehrin de temsilcisi. Şehrin içinde yaşayan, sizlerle, üreticilerle birlikte yaşayan arkadaşlarımız bizler de. Bu manada sizin hissiyatınıza tercüman olmaya gayret edeceğiz inşallah. Elimizdeki bütün imkânları seferber etme noktasında diğer milletvekili arkadaşlarımızla birlikte, Komisyon üyesi arkadaşlarımızla birlikte bu önerilerinizi değerlendirip, inşallah raporlaştırıp bakanlıklara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına iletmış olacağız.

Mazot desteğiyle ilgili sadece bir ön bilgi olarak söyleyeyim, Genel Müdürümüzle görüştük, bu sene bir eksiklik var, önümüzdeki sene inşallah telafi edebilir miyiz, onun gayreti içerisinde olacağız. Diğer mahsullerle birlikte ayrı değerlendirilmesini, diğer mahsullerle birlikte anılmamasını teklif ettik, onlar da makul karşıladılar. İnşallah o güne kadar bu çalışmayı da tamamlarlar, oradan da bir rahatlama sağlarız.

Arkadaşlar, program çok gecikti. Buradan Turgutlu ve Manisa programlarımız var.

Ziraat Odası Başkanımız, değerli üyeleriyle birlikte bizi, hepimizi ağırladı. Biz de kendisine bütün arkadaşlarımız ve şahsım adına da teşekkürlerimizi sunuyoruz.

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Biz teşekkür ederiz Sayın Vekilim, Allah razı olsun, sağ olsun.

BAŞKAN – Tabii, bizim Komisyon üyesi arkadaşlarımız belki ilk defa geliyor ama biz buraya sık sık geliriz arkadaşlarımızla. Geçmiş dönemde de burada hizmet etmiş arkadaşlarımız vardı, kimisi rahmetli oldu, onlara da Allah'tan rahmet diliyoruz.

Diyalog içerisindeyiz. Şurada şunu söyleyeyim memnuniyetle: Değişik siyasi partilerden de seçilmiş arkadaşlarımızla hep iyi ilişkiler içerisinde olduk. Bunu bir vatandaş olarak iyi bir vatandaş olma iddiasıyla yaptık. Zaman zaman belki siyaseten birbirimizle rekabet ettik, birbirimizle mücadele ettik ama çiftçi ve müstahsil temsilcisi olmaları hasebiyle bizim yanımızda onların farklı bir yeri de oldu ama aslolan, arkadaşlarımızın kendi meslekleriyle, kendi temsil ettikleri üreticilerle ilgili sorunlarda daha fazla mesai harcamaları olmalı. Yani elbette siyaset de yapılsın, ona bir itirazım yok ama öncelikle müstahsilin bilinçlenmesi, üreticinin bilinçlendirilmesi adına bu tür kurumların üstüne düşen birtakım görevler var, onları da Borsa Başkanımız kısmen izah etti bilgilendirme, bilinçlendirme adına. Bunu da sizin de zaman zaman yapmanız lazım Sevgili Başkanım, kalıntı sebebiyle müstahsilimizin ürününün değer kaybına sebebiyet vermememiz lazım. Biraz siz, biraz biz, biraz İlçe Tarım Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğümüz de bugün bizimle beraberdi...

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Biz o gerekli çalışmaları beraber yapıyoruz Sayın Vekilim yani TARİŞ, İlçe Tarım Müdürlüğü, Borsamız ve biz hep beraber... Bu yıl Hali de kattık, Hal Kanunu'ndan dolayı, üreticinin yaş sebze de yaşanan mağduriyetini önlemek adına. Onlar da Hal Kanunu'nu anlatıyorlar. Yani geniş kapsamlı bir toplantı düzenliyoruz her mahallemizde. Bu konuda gerçekten Salihli üreticisini 2015 yılında bu ilaç kalıntısıyla ilgili dolaştığımızda Salihli olarak başarıyla geçtik yani Salihli'de hiçbir üzümde kalıntı çıkmadı ve biz bu çalışmaların sonucunu çok güzel aldık, Salihlili üreticiler olarak çok başarılı olduk.

BAŞKAN – Komisyon üyesi arkadaşlarımıza bilgi mahiyetinde söylüyorum: TARİŞ’imizin burada depoları var. Aynı zamanda TARİŞ burada bir soğuk hava deposu ya da daha doğrusu lisanslı depoculuk girişiminde bulunuyor. O da inşallah bölgenin sıkıntılarını hafifletecek, müstahsilimizi memnun edecek, mutlu edecek bir girişim olacak. Onun da kırsal kalkınma projeleri kapsamında ya da KOBİ olma vasfını, şartını belki birlikler için, kooperatifler için kaldırma girişimimizi inşallah sürdüreceğiz. Bakanlıklarla görüşüyoruz, o da müstahsile bir rahatlama getirecek inşallah. Bütün bunları raporlayacağız.

Ama Komisyona gelemediğiniz için -AK PARTİ siyasetinde söylüyorum- mazereti iki türlü kabul ediyoruz: Biri ölüm, biri koma hâli olma durumu. Sizin Komisyona yurt dışı seyahati nedeniyle gelmeme durumunuzu bir gözden geçireceğiz, bir müeyyide uygulayacağız, bir ceza vereceğiz.

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Neyse çekeceğiz cezamızı.

BAŞKAN – Böyle sezonun başladığında, baharın başladığında Salihli’imiz çok güzel olur, bu Komisyon üyesi arkadaşlarımızı inşallah bir sefer orada güzel bir misafir etsinler.

Hep ben konuşmayayım. Bir de değerli milletvekilimiz, arkadaşımız var şehrimizin temsilcisi, özellikle de ilçemizde birlikte çalıştığımız arkadaşım, onun da birkaç kelimelik bir fırsatı olsun, sizlere selamlama konuşması yapması adına sözü ona verelim, ondan sonra süratli bir şekilde toparlanıp ayrılalım.

Şimdi Mazlum Nurlu arkadaşımızı da dinleyelim.

Ben de hepinize teşekkür ediyorum, hayırlı günler diliyorum, çok sağ olun, var olun.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkanım, kıymetli Komisyonumuzun değerli üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; ben de sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkanım az önce rahmetli olan bir oda başkanımızdan bahsetmişti, iyi hatırlıyorum, temel atma töreninde Sayın Vekilim o zaman milletvekiliydi, Bülent Bey’in Meclis Başkanlığı döneminde temel atmasıyla bu binanın anıları aklıma geldi.

Bu şehrin bir evladı olarak sık sık üreticilerimizden üzümle ilgili sıkıntılarla ilgili talepler gelmişti. Gerek partimiz gerek diğer saygın siyasi partilerle birlikte ortak bir önergeyle bir komisyon kurulması yönünde mutabakat sağlandı ve Komisyonumuzun şimdiye kadar da birçok kişiyle, kuruluşla görüşerek üzümle ilgili, bağıcılıkla ilgili sorunların çözümüne yönelik oldukça iyi çalışmalar yaptık. İnşallah çalışmamız sonucunda hazırlayacağımız raporla da üzümün sorunlarının giderilmesi konusunda kayda değer bir çözüm getirme olanağı da bulmuş olacağız.

Ben bu vesileyle hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben de Mazlum Bey’e teşekkür ediyorum.

Biz meslektaşız. Onun kadar bağımlı yok ama azıcık üreticiliğimiz var. Dolayısıyla, avukatlıktan da meslektaşız, eşi hanımefendi de keza öyle, iyi bir dostluğumuz, iyi bir arkadaşlığımız var. İnşallah Mazlum Bey’le birlikte şehre hizmet etme yönünde... Kamil Bey de “Biz elimizden ne gelirse, Manisa adına -Manisa’yı tanıdıktan sonra herhâlde- ne gerekiyorsa yapalım.” demişti bugün bir vesileyle bir yerde, hastaneyle ilgiliydi zannediyorum, ona da teşekkür ediyoruz. Yöremizin istihdama yönelik bazı sıkıntıları var, onları da Komisyon üyesi arkadaşlarımızla istişare ettik, orada da yani sektörün yapısından kaynaklı birtakım sıkıntıları... Bursa Milletvekilimiz Orhan Sarıbal da “Biz Bursa’da yaşıyoruz aynı sorunları.” dedi. O hususta da bakalım, özellikle istihdama yönelik sigorta kapsamına alınmalarıyla ilgili birtakım şeyler var, onları da inşallah bir araya geliriz, ortak bir çözüm noktasına kavuşturmuş oluruz.

Sevgili Başkanım, şahsımda bütün arkadaşlara teşekkür ediyoruz.

Bize müsaade ederseniz hemen süratli bir şekilde gidelim.

SALİHLİ ZİRAAT ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI NECATİ AKTÜRK – Ben de çok teşekkür ediyorum, Allah razı olsun, sağ olun.

BAŞKAN – Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.18

ORKA TARIM ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.53

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Ev sahibi olarak buyurun Serhat Bey.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerim, Manisa Tarım İl Müdürüm ve çok değerli misafirlerimiz; hepiniz hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, çekirdeksiz kuru üzümün daha iyi değerlendirilmesi, daha iyi pazarlanması, çiftçimizin daha fazla gelir elde edebilmesi için oluşturulan Üzüm Komisyonu toplantılarına takribî bir buçuk ay önce Sayın Başkan İsmail Bilen Milletvekilimizin davetiyle katıldık. Orada, gerçekten, sektörün duayenleri, başta Manisa olmak üzere hem kuru üzüm hem yaş üzümleri değerlendiren firmalarımızın yetkilileri, daha sonra bizden sonra da -edindiğim bilgiye göre- bu konuyla iştigal eden kooperatiflerin temsilcileriyle çok geniş kapsamlı bir toplantı yapıldığının bilgisini aldık. Umarım, bu Komisyon, çekirdeksiz kuru üzümün ve çekirdekli üzümün ülkemizde daha iyi değerlendirilmesi açısından hayırlara vesile olur.

Ben işin sadece çekirdeksiz kuru üzümle ilgili kısmında sizi kısaca bilgilendirmek istiyorum. Son yıllarda çekirdeksiz kuru üzüm üretimi, başta Manisa ve ilçelerinde olmak üzere, İzmir Menemen bölgesinde, yine İzmir Torbalı bölgesinde, yine Denizli'nin Çal, Bekilli, Buldan olmak üzere büyük bir kısmında çekirdeksiz ve Sultaniye yaş üzümü üretimi ciddi anlamlarda artmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki toplantıda, rekolte konusunda, açıkçası çok spekülasyon rakamlar konuşuluyor. Fakat o gün orada bu Komisyon da söyledim, çekirdeksiz kuru üzüm rekoltesini bu seneye kadar İzmir Ticaret Borsası bünyesinde bir komisyon belirliyordu. Daha sonra değişik şikâyetler olduğu için Bakanlık, tarım il teşkilatlarına bunun belirlenmesinin görevini verdi. Geçtiğimiz yıl 320 bin ton gibi bir rekolte söz konusu oldu, bir önceki yıl da aşağı yukarı bu rakamlar söz konusuydu. Artan üzüm bağlarının dekarlarını da hesap ederseniz, gerçekten, ülkemizde bu saydığım coğrafyada eğer soğuk olmazsa biz her zaman 300 ile 350 bin ton bir kuru üzümle karşı karşıyayız, bundan da en az 250 bin ton civarında bir yaş üzümle karşıyayız. Bu rakamlar bizi dünyada neredeyse en büyük çekirdeksiz kuru üzüm üreticisi ülke hâline getirmiş bulunmaktadır. Çünkü son zamanlarda Amerika'da değişik sebeplerle kuru üzüm üretimi hızla azalmakta ve bu yüzden de Amerika'da üzüm fiyatları da çok hızlı bir şekilde yükselmektedir. Ama bizim bu konudaki tek rakibimiz Amerika değil, maalesef, doğumuzda bulunan İran, Afganistan, Hindistan, Pakistan, Özbekistan, hatta Çin olmak üzere bu konuda bizim ciddi rakiplerimiz var.

Dünyada, yılda 1 milyon 100 bin ton civarında bir çekirdeksiz kuru üzüm üretimi söz konusudur; nereden baksanız 900 bin ton ile 1 milyon ton civarında da çekirdeksiz kuru üzüm tüketimi söz konusudur. Biz 320 bin ton tahmini üretimimizin, nereden baksanız 260 ile 270 bin tonunu bilfiil ihraç etmekteyiz, 40-50 bin ton üzüm de iç piyasamızda tüketilmekte, tahmini 15-20 bin ton üzüm de her yıl devretmektedir.

Şu anda içinde bulunduğunuz ORKA Firması olarak, yıllık ihracat ve iç piyasa olmak üzere -ki ihracat yüzde 70, iç piyasası da yüzde 30 olmak üzere- 40 bin ton ile 50 bin ton civarında mevcut fabrikamızda üzümlü işleyip hem iç piyasaya hem ihracat olarak dünyanın 52 ülkesine ihracatta bulunmaktayız.

En büyük sorunumuz, ilaç kalıntısı ve pestisit. İki yıl önce bir ilaç kalıntısı söz konusuydu, onu çözdük. Şimdi Avrupa Birliği önümüze başka bir ilaç kalıntısı koydu ve bu konuda, açık konuşmak gerekirse, iki sene önceki başarımızı bu sene tekrar elde etmek için başta Ege İhracatçı Birlikleri olmak üzere ve iki sene önceki mücadelemizde Manisa Tarım İl Müdürlüğü bünyesindeki çekirdeksiz kuru üzümün çıktığı bütün ilçe tarım teşkilatları olağanüstü bir gayret içerisinde bize destek verdiler; omuz omuza, el ele, kol kola çalışarak bu sıkıntıyı aştık. Şimdi de önümüzde “iprodion” denilen başka bir ilaç kalıntısıyla karşı karşıyayız. Çünkü bu ilaç kalıntısının en önemli sebebi, salkım güvesi ve ORKA olarak biz, bizimle devamlı çalışan çiftçilerimize, organik üreticilerimize neredeyse on beş günde bir, önce ORKA’da, sonra da onların yaşadıkları köylerde, bağlarda 8 kişilik teknik ekibimizle birlikte sunum yapıyoruz, “ders” demek haddimize değil ama deneyimlerimizi paylaşıyoruz ve bu şekilde ilaç kalıntısı olmayan ürünü yetiştirmeleri için destek vermeye çalışıyoruz. Bunu sadece ORKA olarak biz yapmıyoruz, sektördeki diğer, en azından 5 büyük firmanın hepsinin yaptığını tahmin ediyorum ve inanıyorum ve inanmak istiyorum açıkçası. Çünkü bir konteyner ürününüzü Avrupa’nın veya dünyanın herhangi bir ülkesi, bu, Kanada olabilir, Avustralya olabilir, Yeni Zelanda olabilir, İngiltere olabilir -biz ona “çakmak” deriz- çakarsa onun size maliyeti, o konteyneri orada bıraksanız daha kârlısınız ve bunun için de suyun başını en membasında kesmemiz lazım. Yani çiftçimize en iyi sunumu yaparak inandırarak ve üzümlü alırken kendilerinden bu analizlerin yapılacağına inandırarak yapmamız lazım. Bu iki sene önce klorprifosu bu şekilde çözdük ve çok başarılı olduk. Müdürüm de burada, Turgutlu İlçe Tarım Müdürüm de burada, İhracatçıları Birliğinin temsilcisi de burada. Gerçekten omuz omuza bir mücadele verdik, çiftçimiz de inandı davaya, İhracatçıları Birliği inandı, fabrikalar inandı, tarım teşkilatımız inandı, birlik ve beraberlik içinde başarılı olduk.

Şimdi, bulunduğumuz nokta nedir? Tabii, çiftçi cebine giren paraya bakıyor. Evet, sezon başında -inanın siyaseten konuşmuyorum- üzüm 4 bin liranın -yani eski parayla konuşuyorum- altına sallanmak üzereyken bölge milletvekillerimizin gayretiyle Sayın Tarım Bakanımız Manisa’ya getirtildi ve Tarım Bakanımız şöyle bir açıklama yaptı herkese ama, tüccarına, ihracatçısına: “Aklınızı başınıza alın. 4 liranın altına üzümlü düşürürseniz ben Tarım Bakanlığı olarak, Tarım Kredi olarak, Toprak Mahsulleri olarak müdahale edeceğim ve üzümlü 4 liranın altına düşmemesi için ne gerekiyorsa yapacağım.” Açıkçası, biz de satış politikamızı ona göre belirledik ve üzüm, Bakanımızın açıklamasından sonra 4 liranın altına inmedi. Ama 15 Aralıktan itibaren taleplerin artmasından dolayı üzüm fiyatları 5 lira, hatta 5,5 lira, hatta ve hatta şu gördüğünüz üzüm bandırmadan kurutulmuş “Thompson” dediğiniz üzüm. Şu üzüm ile şu üzüm arasında şu anda 3,5 lira fiyat farkı var. Şu üzüm 5.500 lira, bu üzüm neredeyse 9 lira, o da Amerika’daki bu üzümlü fiyatının çok artmasından dolayı. Şu anda Amerika’da Thompson üzümlünün fiyatı 3.600 dolar, Amerika’nın satış fiyatı. Biz ORKA olarak Japonya’yla 2.900 dolara 3 bin tonluk bir bağlantı yaptık ama çok özel bir temizlik, çok özel bir temizlik. Bu da demek ki özel ürün yapabilirseniz, özel ürün işleyebilirseniz ve ürünü, klasiktir bizim 12,5-14 kilogramlık kutudan ziyade gramajı ne kadar düşürürseniz katma değer de o kadar artar. 14 gramlık bir kutunun 14 kiloluk bir kutuya göre inanın yüzde 200 farkı vardır, fiyat farkı vardır. Bunun için bütün firmalarımızın teknolojisini geliştirmesi, teknolojisini modernleştirmesi lazım, ülkemize daha fazla döviz kazandırmamız için olağanüstü gayret sarf etmesi lazım.

Ama bu arada bizim de sıkıntılarımız var. Yok mu? Nedir? Mesela, biz oluklu mukavva kutusunu bundan üç dört ay öncesine kadar 750 kuruşa alırken bugün 1,250 kuruşa almaya başladık. Neymiş efendim? Çin’deki bazı problemlerden dolayı.

Benim burada Komisyon üyeleri milletvekillerimize âcizane bir önerim var: Yaş üzümüne teşvik veriliyor da kuru üzümüne niye teşvik verilmiyor? Yaş üzümünü yapan bağcı ve sanayici bu memleketin insanı da kurutan bu memleketin insanı değil mi? Lütfen burada bir çifte standardı bırakalım. Eğer bir teşvik verilecekse, çiftçimiz memnun edilecekse bu memnuniyetin kuru üzüm üreticisi çiftçimize de yansıtılması lazım.

Benim âcizane söyleyeceğim bunlar.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - İhracat teşviki mi diyorsunuz?

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Yaş üzüm ihracatına bir teşvik veriliyor ya efendim, bu konuda kurum üzümle ilgili önerimiz bu. Bu konuda çiftçilerimizin de talebi bu.

Ben fazla uzatmak istemiyorum. Sözlerimi Sayın Başkanımıza arz ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bugün hem değerli eski bir siyasetçi -siyasetçinin eskisi olmaz da- hem üretici hem de ihracatçı bir arkadaşımızı, değerli dostumuzu Mustafa Serhat Orhan arkadaşımızı ziyarete geldik. İşletmelerin birçoğunu gezdik. İşletmeye girmeyi düşünmüyoruz, çok rötarlı gidiyoruz.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Tedbiren, videosunda, üretiminde ne varsa onu da misafirlerimiz seyredebilir. Takdir, değerlendirme sizin efendim.

BAŞKAN - Öncelikle kendilerine teşekkür ediyoruz. Hem Komisyonumuza gelerek katkı sundular hem de bizi burada ağırlayarak. Bir taraftan üretici, bir taraftan ihracatçı, bir taraftan da siyasetçi olunca talebin sonu gelmiyor tabii.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Siyaset de yaptı zaten, “Bakan geldi.” dedi, Kılıçdaroğlu geldi buraya bu dönemde.

BAŞKAN - Yani bir şey söyledi, niye alınganlık gösterdiniz? Sayın Bakan geldi.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Yok, “siyasetçi” deyince... “Tarım Bakanı geldi, fiyatlar yükseldi.” Biz dolaştık, 3,5 liraya düşmüyordu. Bakan geldiği zaman 4 liraya çıkıyordu, 3,5 liraya düştü fiyatlar.

BAŞKAN - Sizin dolaşmanızdan etkilenmiş demek ki, yanlış zamanda dolaşmışsınız.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Biz geldiğimizde 3,5 liraydı, sonradan miting kararı alınca fiyatlar yükseldi.

BAŞKAN – Siz dolaşınca mı arttı? Neyse.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Hepimizin etkisi var, bu ülke hepimizin.

BAŞKAN – Eyvallah ama yani yapılane teşekkür etmek niye birbirimizi üzer, niye birbirimizi kışkandırır, hakikaten bunu anlamış değilim. Birkaç gündür seyahat ediyoruz. Bakın, ne popülizm yapıyorum ne hamasetle bir meseleye yaklaşıyorum. “Sayın Bakan geldi, Başbakanımıza ben de teşekkür ediyorum. Sayın Başbakan müdahale etti, evet üzüm fiyatları arttı.” Ne var yani bunda? Başbakan siz olsaydınız, sizden olsaydı, ona da teşekkür ederdik.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Bir şey yok, iyi ki geldi.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - İyi ki geldi, fiyatlar arttı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Bakın bir talepleri var. Bu taleplerini bütçe imkânları nispetinde karşılamak belki şu anda mümkün olmayabilir ama yaş üzümüne verilen teşvik aslında kuru üzümüne verilen teşviktir. Bunu Serhat Bey de bilir ama belki buradaki müstahsili memnun etmek veya çevresindeki eşi dostu mutlu etmek adına tekrar...

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Bir bitireyim.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Özür dilerim.

Üreticilerimizin talebini aktardım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam. Şimdi kıymetli arkadaşlar, derdimiz ne, yaş üzümüne niye ihracat desteği veriyoruz? Kuru üzümü azaltalım diye, kuru üzümüne yönelmeyi engelleyelim diye. Yaş üzüm ne kadar fazla ihracat edilirse arz fazlası olan bu mahsul o oranda taleple dengeli bir şekilde gitsin diye verilir bu. Ondan önceki teşvikler ayrı, çiftçiye, müstahsile verilen desteklemeleri kastetmiyorum. Buradaki yaş üzümüne verilen destek birilerini kayırma adına değildir, kuru üzümün daha fazla oluşmasını engelleme adıdır. Ne kadar sofralık ihracat ederseniz kuru üzüm o kadar burada az olur. Az olunca da fiyat istikrarını sağlamış olursunuz, ihracatçıyı korumuş olursunuz, müstahsili korumuş olursunuz, Türkiye’ye döviz girdisinin daha fazla oluşuna katkı sağlarsınız. Arz fazlası yıllarda ki geçmiş yıllara baktığımızda, 2000’li yılların öncesine de sonrasına da baktığımızda mahsulün fazla olduğu dönemlerde fiyatın gerilemesi sebebiyle ülkeye döviz girdisi çok azdır. 230 bin ton ihracat yaparsınız, 150 milyon dolar getirirsiniz; 180 bin ton ihracat ederseniz, 400 milyon dolara yakın bir ihracat girdisine kavuşursunuz. Bu, müstahsile yansıdığı gibi bütçeye de bir katkı olur.

Bu hususta taleptir, talebin elbette ki iletilmesi de normaldir, bunu anlayışla da karşılırsınız, buna bir itirazımız da yok, saygısızlık anlamında da kabul etmiyorum ama bu hususun da bilinmesi, bu hususta arkadaşların aynı zamanda kendilerinin de dolaylı bir şekilde desteklendiğinin kendilerine ifade edilmesi gerekir. Yoksa her ikisine de vereceğiniz destekleme işi nötrleştirir, “Yaş satamadım, kuruya döneyim; kuru yapamadım, yaşa döneyim.” gibi kısır bir döngü içerisine girer ki o zaman da sezon sonunda hepimizin yaşadığı sıkıntı...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Katma değer olarak yaş-kuru arasındaki fark nedir?

BAŞKAN – Başkanım, şimdi şöyledir: Yani aya göre değişir. Sezonun yoğun olduğu dönemlerde 1 lira, 1 lira 20 kuruş, 1 lira 50 kuruş arasında değişir fiyatlar. Sezonun sonuna doğru 2 lira, 2 lirayı da geçen fiyatlarla -yaş olarak diyorum- satılma imkânı vardır. Ama bunun da kendisine göre birtakım masrafları vardır, koruma tedbirleri vardır. Özellikle Sarıgöl bölgesinde -bize izah etmişlerdi, Mazlum Bey de bilir- örtüsü vardır yani yağmurdan, dondan koruma gibi birtakım şeyleri vardır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Şunun için sordum, çok özür dilerim: Kuru üzümü çok daha uzak mesafeye, çok daha uzun sürede taşıma imkânına sahipsiniz ve hacmen daha düşük ve değer olarak da daha yüksek olduğu için kuru üzümün bu anlamda katma değerinin de daha yüksek olacağını düşünerek söylüyorum. Çok daha uzak, işte Japonya’ya yaş üzüm götürebilecek misiniz? Mümkün değil.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN – Çok zor, uçak kargoyla ancak.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Uçak kargoyla bile... Onun üstüne koyacağınız bedeli düşünün. Onun için, kuru üzümün farklı bir ihracat alanı, potansiyeli var, onu değerlendirmek adına ben teşviki düşünmenin çok yararlı olacağını düşünüyorum açıkçası.

BAŞKAN - O zaman da şöyle bir engel çıkıyor karşımıza: Müstahsil kararsız kalıyor. Bunu TARİŞ’te söylediler yani hocalarımız da bilirler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok iyi planlanabilir Sayın Başkan çok iyi bir planlamayla.

BAŞKAN – Peki, biz bunu kendi aramızda istişare edelim o zaman.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Thompson’u açabilir miyiz biraz? Yani bundan daha fazla bir gelir sağlayabilir miyiz? Çünkü çok ciddi bir fiyat farkı var. Gerçi tabii, bağ kırk yılda yetişen bir şey ama...

BAŞKAN - Yok, kırk yılda yetişmiyor, üç-üç buçuk yılda mahsul verir.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ – Üç buçuk yılda örnek uygulamadır, ekonomik verimi dört-beş yıl civarında.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Şimdi, kırk yıllık bağı bozup bunu dikmesi...

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Sayın Vekilim, şu üzümü isterseniz aynı yıl böyle yapabilirsiniz, isterseniz böyle yapabilirsiniz; bağı değiştirmenize gerek yok, bu da olur, bu da olur. Bunu bandırıyorsunuz, bunu bandırmıyorsunuz, aynı üzüm.

BAŞKAN – Aynı bağdan aldığınız mahsulün yarısını böyle, “potasa” dedikleri bir bandırma, yağla şöyle bandırarak kurutulanlar şu olur, öbürü natürelidir, âdeti bağ direkt sergiye gönderilir, kesimden hemen sonra sergiye gönderilir. Biraz kuruma süresi uzundur bunun. Riski şudur: Bizim burada yağmura yakalanırsanız bu mahsul para etmez. O zaman da bunu ya şaraba göndermeniz ya pekmeze göndermeniz lazım. Tabii, buna göre kilo firesi de vardır.

Diğerleriyle ilgili yani benim şahsi kanaatim, biraz Tarım Bakanlığının da bakışı budur: Bu sebeple yaş üzüm desteklenir, yaş üzümün desteklenmesini kooperatifler ve birlikler de talep etmektedir. Diğer ilaçla ilgili hususu Hocamla da görüştük. Mübaccel Hanım var yine, bize inşallah o hususta bir bilgilendirme yapacak, gönderecek. Belki biz bunu raporlama sürecinden önce de direkt bakanlıklarla, özellikle Tarım Bakanlığımızla bir görüşerek yasaklanan veya yasaklanacak olan ilaçlarla ilgili alınabilecek tedbir varsa o hususta da müstahsilin, üreticinin ve ihracatçının, birliklerin bilgilendirilmesi yönünde il ve ilçe tarım müdürlükleri vasıtasıyla size de bilgi gelir.

Ayrıca, bildiğim kadarıyla bu 2018 yılında -Ömer Bey, eski İl Müdürümüz de bizimle beraberdi, Komisyonumuzun uzmanlarından bir tanesi de o- karekod sistemiyle bu yıl artık bayilerden alınan ilaçlar ve tüketimi takip edilecek, kullanılan ilaçlarda bir yanlışlık varsa uyarı ve ikazlar yapılacak, belki cezai müeyyideler de bu şekilde uygulanacak.

Biz işletmeyi gezmekten bu şekilde, sizin gösterdiğiniz video sistemiyle yetinelim. Diğer işletmelerimizi zaten gezdik, aşağı yukarı benzer teknikler kullanılıyor bildiğim kadarıyla.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Bizim fabrikamızdaki adlar farklıdır ama diğer rakiplerimize de saygı duymak adına daha fazla detaya girmeyeyim.

BAŞKAN – Bir şeyi soracağım size Sevgili Başkanım, ne kadar kapasiteniz var, günlük veya aylık ya da yıllık üretim kapasiteniz nedir?

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN – Efendim, şöyle, bizim fabrikamız şu anda yıllık 60 bin ton kapasiteye göre dizayn edilmiş bir fabrika. Şu anda 47 bin ton rekorumuz, geçen seneki üretimimiz 47 bin ton.

BAŞKAN – İhracat miktarınız nedir burada?

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Yüzde 75 ihracat, yüzde 25 iç piyasa Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yüzde 75’i nereye ihraç ediyoruz?

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Bu yüzde 75’in aşağı yukarı yüzde 80’i Avrupa Birliği ülkelerine, bunun dışında Kanada, Yeni Zelanda, Avustralya ama en son -ki bizim için çok çok önemliydi- Japonya pazarına girdik, beşinci senemizdeyiz ve Japonya’yla

2018 mahsulü 3 bin tonluk bir Thompson üzüm anlaşması yaptık. O da Amerika ağırlıklı ve Amerika'dan Japonlar yıllık 60 bin ton üzüm alıyorlar, şu üzümden efendim, 60 bin ton üzüm alıyorlar. Şu anda biz onun 3 bin tonunu alabildik. Ama önümüzdeki ay eşim Türkan Hanım ekibiyle birlikte Japonya'ya gidecek, bu seneki 2018 hedefimiz 5 bin ton.

BAŞKAN – Türkan Hanım, şeyi soruyorum şimdi.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Amerika'dan gelen üzümden vergi uygulamıyor Japonya, bizden giden üründen vergi alıyor.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Yüzde 8 vergi alıyor efendim, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının ekibi geldi, sağ olsunlar, onu kendilerine bildirdik. Bazı ülkelerde, Sayın Başkanım, bize ekstra vergi uygulayan ülkelerde bu anlaşmalarla bunlar kaldırılırsa daha fazla üzüm ihraç edebiliriz.

BAŞKAN – Şimdi, bir şeyi daha merak ediyorum, Japonlar niye bandırmazsı tercih etti?

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN – Amerika'dan kaynaklanıyor.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Onu da öğrettik efendim, ikna ettik ama en önemli şey bu Amerikan üzümü, yıllarca bunu yemişler ama biz şimdi diyoruz ki: “Gel kardeşim, 3 bin dolara bunu alma, 2 bin dolara bunu al.”

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN – Buna alıştırmaya çalışıyoruz.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Şimdi, Türkan Hanım önümüzdeki ay bunun için Japonya'ya gidecek ve deneme üretimlerinin içinde olacak, ikna edersek ciddi söylüyorum, en az 20-25 bin tonluk bir pazar bize açılacak efendim.

BAŞKAN – Genelde nede kullanıyorlar, sofralık mı, çikolatada mı, kek, pastada mı?

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Yok, ekmeğin içinde kullanıyor yüzde 90'ı, kekta kullanıyorlar ama en büyük oranı da ekmeğin içinde.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Ama ben geçen sene Japonya'ya gittiğimde yoğurtlu üzüm gördüm efendim.

BAŞKAN – Hakikaten bunu merak ettiğim için, mesela bizde bu çerezle yeme alışkanlığını...

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Onlar “snack” olarak kullanmıyorlar yani böyle çerez olarak kullanmıyorlar, ekmeğin içinde kullanıyorlar.

BAŞKAN – Çerezi böyle tüketiyorlar ama bildiğim kadarıyla.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Çok az oranda, çerezi tüketiyorlar, üzümü öyle tüketmiyorlar.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Var ama esas, fırıncılık sektöründe ve üzümü bir şeyle paçal yaparak, çikolatayla, yoğurtla, bu şekilde efendim.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Kaplama yapıyorlar yani.

BAŞKAN – Biraz da belki damak tadı herhâlde, alışkanlık.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Belki alışkanlıkları, ekmeğin içinde yemek, onlar için çok önemli.

BAŞKAN – Yani burada da Okan Bey'e şu anlamda katılıyorum: Demek ki daha ulaşmamız gereken birçok yer var. Aslında Komisyonunda konuştuğumuz bir husustu. Arz fazlası ürün diyoruz ama pazarlamada biraz gayret sarf etsek...

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Desteklenirsek eğer rakamı çok yükseltebiliriz.

BAŞKAN – Tanıtım veriyoruz, fuarlara katılımın masrafını karşılıyorz bildiğim kadarıyla.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Efendim, çok yavaş gidiyor ama o işlem. Biz üç yıl önceki fuarın desteğini daha almadık.

BAŞKAN – Niye?

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Bekliyoruz Bakanlıktan yani biz değil, tüm üzümçüler almadı daha, 2 firmaya verilmiş sadece. Yani “Veriyoruz.” diyorlar da...

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Bu konuları biraz hızlandırılırsa bir, ikincisi de vergi alınan ülkelerin listesi Ekonomi Bakanlığından alınıp çekirdeksiz kuru üzüme vergi konan fonlar kaldırılırsa bize çok büyük faydası olur.

BAŞKAN – İnşallah arkadaşlarımız bunları not alıyordur, Komisyonumuz raporunda inşallah bu hususlara da değinir, biz de bu hususta size... Yani “size” derken bu yanlış anlaşıyor, burada da böyle bir handikabımız var. İhracatçı olmanız hasebiyle sizin önünüzü açmamız bizim görevimiz. Sizin önünüzü açtığımızda siz bunu müstahsile yansıtıyorsunuz netice itibarıyla.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Efendim, bu bile bence çok büyük bir şey, çok güzel bir çalışma yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Öyle mi? İnşallah.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Şimdi, Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim, hemen çok kısa: Gerçekten üzümçüyü düşünen firmalar -ki bunun içinde kooperatifi de koymak lazım- yılın on iki ayı üzüm alınması lazım efendim. Bir ay, iki ay üzüm alıp ondan sonra geri çekilmek olmaz, yılın on iki ayı üzüm alması lazım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edime) – Peki, bu yüzde 8’i talep ettiniz mi Dış Ticaretten?

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Müracaat ettik, görüşmelerinin başladığını ama bunun bir süreç olduğunu söylediler.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ - Şimdi, siz yüzde 8’den vazgeçtiğinizde sizin de ülke olarak karşıya bir şeyler vermeniz lazım, o öyle kolay değil ikili görüşmelerde.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN – Çok uzun sürüyor tabii.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ - O yüzden ciddi şekilde zaman alıyor. Fakat belki bizi destekleme olabilir yani bu tip ülkelerde yüzde 8’in bir kısmı devlet tarafından desteklenebilir.

ORKA TARIM GENEL MÜDÜRÜ TÜRKAN ORHAN - Bakanlığımız çok istekli ama bu konuda ve çok güzel çalışıyor.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ - O önemli.

Tabii, bu Thompson’un bu hâle gelmesi...

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Ben çiftçilerime şunu söylüyorum: 6 liraya istiyorsanız gelin sözleşme yapalım, ben bunu almaya hazırım, Thompson üzümü. Biraz da Sultanیه’den Thompson’a kayarsa Sultanیه’nin üstündeki yük de azalır.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ - Biz Thompson’a ilk başladığımızda çiftçi kabul etmiyordu ama sözleşme yapmanız iyi olmuş çünkü standartların dışında bir renk olduğu için alınmazsa elinde kalan malı çöpe dökmek zorunda kalır.

ORKA TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA SERHAT ORHAN - Ben ORKA olarak sözleşmeyi yapıp fiyat garantisi dahi veriyorum.

PROF. DR. AHMET ALTINDİŞLİ – TSE standartlarının dışında çünkü bu renk.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.25

TURGUTLU TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.45

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Sözü Borsa Başkanımıza veriyorum.

Buyurun.

TURGUTLU TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YILMAZ ORCAN – Sayın vekillerim, değerli misafirlerimiz; Turgutlu Ticaret Borsamıza hoş geldiniz. Şahsım, Meclisim, tüm Yönetim kurulu ve personelim adına hepinizi saygı, sevgi ve şükranla selamlıyorum.

Şimdi, Turgutlu Ticaret Borsası olarak uzun yıllardan beri sivil toplum örgütü görevlerinin bilgilenme ve bilinçlendirme çalışmalarını yapmaktayız. Tabii, bunlardan, en büyük desteklerimizden bir tanesi de aramızdaki Sayın Hocam Ahmet Altındişli, bugün de bizi şerefledirdiler. Geçmişte de Kamil Hocamdan görev yaptığı esnarlarda büyük hizmetler aldık.

Şimdi, bizim olmazsa olmazlardan bir tanesi Gediz Havzamız, Turgutlu olarak 503 bin dekar tarım arazimiz var, 277 bin dekarı birinci sınıftarım arazisi. Bakın, dünyanın neresine giderseniz gidin çekirdekli üzümü her yerde görebilirsiniz, ülkemizde de öyle ancak Gediz Havzamız dünyanın 7 harika tarım havzasından 1'inci ve Sultanıye dediğimiz, yaş seçen, hava seçen, toprak seçen endemik bir üründür. İşte Gediz Havzamızın da kimyasal atıklardan korunması için bilgilenme ve bilgilendirme çalışmalarını büyük bir hızla yapmaktayız. Tabii, dünyada 42 üzüm üreten ülke içerisinde bizler üretimde 2'nci, ihracatta 1'inci olan bir ülkeyiz. Bu bakımdan da Gediz Havzamızın, tarım değerlerimizin, çekirdeksiz kuru üzümümüzün insan sağlığı açısından son derece elverişli koşullarda üretilmesi büyük önem arz etmektedir ve rekabet ortamında da bizim uluslararası platformlarda 42 ülkeyle mücadele edebilmemiz için çekirdeksiz kuru üzüm üreticilerimizin, Manisa bölgemizin büyük önem arz eden sorunlarının ivedi bir biçimde halledilmesi lazım. Affınıza sığınarak sizleri misafir ederken sizlere naçizane günün anısına birer hediye torbası hazırladık üzüm ürünlerimizden. Ayrıca bu CD'lerin geniş bir bölümünü de hem o CD hem de çekirdeksiz kuru üzümü Türkiye'nin gündemine getirmek için rahmetli Tayfun Talipoğlu'nu Turgutlu'da bir hafta misafir ettim ve üreticimizden tüketicimize kadar, mesela biraz önce kardeşimiz, Orka Tarımın sahibi Serhat Orhan'ın oradan geldiniz. İşte A'dan Z'ye bağdaki, sergideki bayan işçisinden, erkek işçisinden, mal sahibinden en son ihracatçısına kadar üzümün bütün sorunlarını ve çözüm önerilerini o CD'lerimizde dile getirmeye çalıştık. İşte, bu torbalarımızda hem Sayın Tayfun Talipoğlu'yla yapmış olduğumuz CD çekimlerimiz –rahmetliyle- hem de bu maden görüntülerinin daha geniş kapsamlısıyla bunların hepsini hediye torbamızda bulacaksınız.

Ben çok kısıtlı zamanınız olduğu için daha fazla sizlerin değerli zamanlarını almamak için burada sözlerime son verirken tekrar şahsım, kurumum, Meclisim, personelim ve yönetimim adına hepinize bize vermiş olduğunuz değerden, bize yapmış olduğunuz bu nazik ziyaretten dolayı saygı, sevgi ve şükranlarımı saygılarımla arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, değerli hazırun; bu, Araştırma Komisyonumuzun bir nezaket ziyareti şehrimize. Sayın Başkan da dâhil olmak üzere müstahsilimizi, temsil edilen birlikleri, kooperatifleri, ziraat odalarını, akademisyenleri; sadece Ankara’da -zannediyorum, şu anda hafızamda kaldığı kadarıyla- 43 üzüm üreticisi, bilim adamı ya da bu sektörle ilintili ihracatçıları dinlemiştik. En az bir 40-50 kişiyi zannediyorum Denizli’de veya 80’e yakın insanımızı da üreticimizi de tarafları, alkol ve şarap üreticileri de dâhil olmak üzere, orada dinlemiştik. Dolayısıyla sektörün içinde bulunduğu durumu, alınması gereken tedbirleri ve varsa önerileri arkadaşlarımızdan alıp raporlayacağız inşallah, ilgili bakanlıklara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımıza arz etmiş olacağız.

Bu bir nezaket ziyaretiydi, sizi Ankara’ya davet ettik, arkadaşlarımızı Ankara’ya davet ettik, davet ettiklerimizden bilgiler aldık buraya kadar da gelmişken sizlere bir nezaket ziyareti, Ankara’ya gelmenizden dolayı bir teşekkür ziyareti olsun diye geldik; yoksa buradan ateş almaya gelmedik. Yine arkadaşlarımızı ziyarete gideceğiz. Program biraz sarktı, bir buçuk saat gecikmeli, rötarlı gidiyoruz. Buradan Ziraat Odasına geçeceğiz, Ziraat Odasından da Manisa’da Ziraat Odası ve Ticaret Borsası ziyaretlerimiz var daha; o arkadaşlara mahcubiyetin verdiği bir eziklik var üzerimde, bir tedirginlik var, bir acelecilik var; bunun içindir, yoksa Sevgili Başkanım, gelip gitmediğimiz yerler değil, görüşmediğimiz ya da görüşmediğimiz insanlar değilsiniz; ne zaman emretseniz, ne zaman arzu etseniz biz geliyoruz, siz geliyorsunuz, bir şekilde bir araya geliyoruz, en azından birbirimizi biliyoruz, tanıyoruz. Şehrimizin bir kıymetli vekili arkadaşımız da aramızda, bugün de 8 kişiyle buradayız, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli Komisyon üyelerinden 8 arkadaşımızla. Bu, size verdiğimiz önemi, sektöre verdiğimiz kıymeti ve değeri gösterir. Onun için sözün fazlasına hacet yok, buradaki arkadaşlarımızın hepsinin burada bulunması, 10’un üzerinde uzman arkadaşımızın, akademisyenlerin, hocaların burada bulunuşu bu işe önem verdiğimizizi, önem attığımızizi gösterir. Hani derler ya: “Fazla söze gerek yok, ayinesi iştir kişinin.” Biz de bakacağız inşallah, bu ziyaretlerin sonucunda verimli bir çalışma olur, ziyaret olur, elde ettiğimiz bilgilerle de imkânlar dâhilinde ilgili kurumlara, bakanlıklara ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılması gereken bir kanuni, yasal bir düzenleme varsa onlara da yol gösterici bir çalışma olur diye düşünüyoruz.

Hem şahsım hem de birlikte geldiğimiz arkadaşlarım adına sizlere teşekkür ediyorum, ev sahipliğinizden dolayı, hazırlamış olduğunuz hediyelerden dolayı. Bu, yanlış aksedebilir, “hediye” dediğiniz muhtemelen üzümdür, üzümün türevi varsa belki bir iki çeşidi olabilir, dolayısıyla bunun dışındaki...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tanıtım paketleri.

BAŞKAN – Evet, tanıtım paketi. Bu, kayıtlara da girdiği için yanlış anlaşılır, sanki bu ziyaretlerde böyle bir şey yapıyor anlamında. Bu, sizin adınıza, şehrimizin adına, şehrimizin mahsulünü ve ülkenin de ciddi bir katma değer üreten ürününü tanıtmaya adına yapılmış bir hazırlıktır zannediyorum. Bunun için de teşekkür ediyoruz, hediyelerinizi şimdiden almış kabul ediyoruz. Arkadaşlarımızla inşallah ilgiyle CD’lerinizi de izleyeceğiz, o hususta da yapılması gereken bir şey varsa sizinle zaman zaman bir araya geliriz, irtibatlaşırız.

TURGUTLU TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI YILMAZ ORCAN – Efendim, konuya açıklık getireyim: Âcizane hediye torbamızda siyah üzüm, kara üzüm, razakı üzüm ve çekirdeksiz üzümümüz var. Torbanın içinde ayrıca borsamızın çıkarmış olduğu iki yayın organımız, dergimiz var.

Saygılar, hürmetler sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.55

MANİSA TİCARET BORSASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.15

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Buyurun Borsa Başkanım.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Bağcılık Sektörü ve Üzüm Üreticilerinin Sorunlarının Araştırılarak Alınacak Tedbirlerin Tespit Edilmesi Maksudıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanı ve Değerli Milletvekilimiz Sayın İsmail Bilen, Komisyon üyesi değerli Manisa, İzmir, Balıkesir, Bursa, Edirne ve Kütahya milletvekillerimiz, Komisyonunda görevli Türkiye Büyük Millet Meclisi uzmanlarımız, Komisyon çalışmalarına katılarak önemli katkılar sağlayan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın uzmanları, paydaş kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; üzümün merkezi Manisa'mıza ve Borsamıza hoş geldiniz.

Efendim, Manisa, sanayide olduğu kadar tarımıyla da Türkiye ekonomisinin temel taşlarından biridir. Manisa'nın katma değeri yüksek tarıma dayalı sanayi ürünleri ülkemizin cari açığının kapatılmasına doğrudan katkı sağlıyor. Toplam 4 milyar dolar tutarındaki ihracatının yüzde 15'ini oluşturan tarıma dayalı ihracat yapısı ve ihraç edilen ürün çeşitliliği Manisa'nın en güçlü yanlarından birisini oluşturuyor.

Türkiye'de her yıl 450 milyon dolar üzerinde ihracat geliri elde ettiği çekirdeksiz kuru üzüm üretiminin her sezon yüzde 90'dan fazlası Manisa'da üretilmesi, bunun yüzde 85'inin sektörünün en modern teknolojisiyle faaliyet gösteren Manisalı işletmelerimiz tarafından ara malı ihraç ediliyor olması bunun en belirgin örneklerindendir. Bu ihracatın yüzde 85'inin Avrupa Birliği ülkelerine yapılıyor olması da üretici, tüccar ve işletmelerimizin emeğinin ve ulaştığı kalite standartlarının da bir göstergesidir. Üreticilerimize, tüccarlarımıza da buradan çok teşekkür ediyoruz.

2018 yılı bağ uyanışları başladı. Genel duruma baktığımız zaman çubuklarımızın temiz olduğunu ve üzüm doğuşlarının geçen seneden daha iyi olduğunu görüyoruz. Bu bereketli yılın da geçmiş olduğumuz yıllar gibi üzümlerimizin temiz, kaliteli, ilaç kalıntısı olmayan bir yıl olması gerek iç piyasada gerek yurt dışında Türkiye'nin ve Manisa'nın elini güçlendiriyordur. İhracatçılarımıza da ayrıca çok çok teşekkür ediyoruz. Onlar önemli yurt dışı stantlarında açtıkları stantlarla üzümlümüzü her alanda tanıtıyor ve Türk malına ve Türkiye'ye yapılan ticarete duyulan güvene güç katıyorlar. Sektörün uyum içerisinde çalışıyor olması da bu birlik ve beraberliğin bir göstergesi. Kalıntı, kalite ve verimlilik konularında ilgili kurumların, işletmelerin ve üreticilerin hep birlikte işi birlikte yapması, bu üzümün kaliteli olması ve ihracatında herhangi bir sorun yaşanmamasının bir göstergesi.

Kurumlar, işletmelerin ve üreticilerin bilgilendirmelerini yapıyoruz. Üreticiler de bilinçli olarak bizim bilgilendirmelerimize destek oluyorlar. ÇKS (Çiftçi Kayıt Sistemi) ve SMS'lerle üreticilerimiz gereken hava durumları ve üründeki olacak sıkıntılar hakkında bilgilendiriliyor. İlaç bayilerimizin uyumu biraz daha artırılmalı ve bizim bu kalitemize onların da destek vermesi çok önemlidir.

Devlet desteğine ihtiyaç duyulan konularımız da tabii mutlaka vardır. Taban fiyatı ve destekleme alımı TMO'nun güven veren deneyimi, düzeyi, alım gücü ve kapasitesiyle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın açıklamış olduğu taban fiyatıyla devreye girmesini yerinde bir karar olarak görüyoruz. Önümüzdeki sezonda alım yapmasının, üreticilerimizin ve piyasa dengesinin yararına olacağını düşünüyoruz.

İç tüketim düşüklüğü yıllardan beri ciddi bir sıkıntımızdır. Okul Üzümü Projemiz, sağ olsun Sayın Başkanımız da bu konuda Manisa üzümüne ciddi destekler verdi ve Okul Üzümü Projesi müjdesini Sayın Başbakanımız Manisa'ya geldiğinde verdi. Yarın da geleceğimiz işletmelerde Okul Üzümü Projesi çalışmaları devam ediyor.

Kamu spotlarının biraz daha artırılması, üzümde bir farkındalık yapılması gerektiğine inanıyoruz. Biz bu konuda, her şeyden önce, kurumların da yemek menülerinde eskiden olduğu gibi üzüme biraz daha önem vermelerini önemle belirtmek istiyoruz.

Efendim, ziyaretinizden memnuniyet duyuyoruz ve teşekkür ediyoruz.

2018 üzüm yılımızın bereketli ve kazançlı olmasını diliyor, hepinize saygı ve sevgilerimizi sunuyoruz. (Alkışlar)

BAŞKAN - Ticaret Borsamızın Değerli Başkan ve yöneticileri, kıymetli hazırun, değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun değerli üyeleri, yine Komisyonumuzun değerli uzman ve teknik heyeti; ben de hepinize hayırlı akşamlar diliyorum hem şahsım hem de birlikte olduğumuz heyetimiz adına.

Bugün huzurunuzda 9 milletvekiliydik, 7'ye düştük. Yaklaşık üç günlük bir ziyaretle bölgemizi tarıyoruz. Sizi de Ankara'ya davet etmiştik, size de teşekkür ediyoruz.

Şehrimizin önemli mahsulü olan, ürünü olan; ülkemize de çok ciddi katma değer sağlayan; aynı zamanda emek yoğun sektör olan bir mahsulden, bir üründen bahsediyoruz. Aynı zamanda da gençlerimizin ve bizim, insan olarak da ihtiyaç duyduğumuz temel besin değerlerini bünyesinde barındıran bir ürünümüzden söz ediyoruz. Bunun tüketiminin daha fazla yaygınlaştırılması, ihracatının biraz daha fazla artırılması noktasında gerek Ankara'da gerekse bölgemizde yaptığımız ziyaretlerde gerek üreticimizin gerek ihracatçımızın gerek tüccarımızın gerekse STK'lerimizin, sivil toplum örgütlerimizin ki bunun içerisinde siz ve ilçe ticaret borsalarımız, ziraat odalarımız ve il tarım müdürlüklerimiz de bulunmak kaydıyla yaptığımız çalışmalardan, teklif etmiş olduğunuz önerilerden heyetimiz de komisyonumuz da inşallah istifade edecek.

Bu önerdiğiniz, talep edilen devlet desteğinin ki bu yıl Hükümetimizin, Sayın Başbakanın da katkılarıyla, Toprak Mahsulleri Ofisimizi Bakanlar Kurulu kararıyla yetkilendirmeleriyle piyasada sağladığımız -en azından- istikrarın önümüzdeki yıllarda da devam etmesi, sürdürülebilmesi adına biz üzerimize ne düşüyorsa bunu yapacağız.

Raporlarımızda sizden aldığımız bilgileri, üreticiden, müstahsilden, tüccardan, yani bu işin tarafı olan her sektörden aldığımız bilgileri değerlendirip ilk başta Türkiye Büyük Millet Meclisine, daha sonra da ilgili Bakanlıklara önerilerimizi, sizlerin de tekliflerini, önerilerini, değerlendirme babında hazırlayıp sunacağımız raporla, inşallah, iletmiş olacağız.

Umuyorum ve diliyorum ki ülkemize çok ciddi bir döviz girdisi sağlayan bu mahsul, hak ettiği, piyasa şartlarında oluşan gerçek değerini bulur, bir kısım art niyetli manipülasyon girişimlerinden, en azından zarar görmeden ya da etkilenmesini en alt düzeye indirecek tedbirlerle bundan sonraki yıllarda da inşallah müstahsilin de yüzünü güldürecek bir üretim ve pazarlama tekniğini, modelini birlikte geliştirebiliriz.

Zaman zaman biz birlikte oluyoruz, sizlerin tekliflerini, önerilerini de alıyoruz. Her sezon Manisa milletvekilleri olarak, yine çok kıymetli muhalefet milletvekillerimizden Mazlum Nurlu kardeşim de dâhil olmak üzere, hepimizin diken üstünde olduğu, tedirgin olduğu mahsul döneminin yaklaşması nedeniyle zaman zaman uykularımızın kaçtığı dönemleri bizler de yaşıyoruz. Bu biraz bizim heyecanınızdan, tez canlılığımızdan, biraz mevzuata riayet etmeyişiğimizden ya da mevzuatı yeterince bilmediğimizden de kaynaklanmıyor.

Lisanslı Depoculuk Yasası çok uzun yıllar önce çıkmış olmasına rağmen bölgemizde lisanslı depoculukla ilgili maalesef bir türlü bir gelişme sağlayamadık. Bu hususta üretici birliklerimizden TARİŞ Üzüm Birliğinin bildiğim kadarıyla bir girişimi var. Bakanlıklar düzeyinde desteklenmesi amacıyla bize de müracaatlar olmuştu, biz de ilgili kurumlara -Komisyonumuzda da bu taleplerini ifade etmişlerdi- Bakanlığımıza iletmış olduk. Eğer zamanında bu lisanslı depoculuk müessesini hayata geçirmiş olsaydık belki bu yıl yaşadığımız, sezonun başlangıcında yaşadığımız tedirginliği yaşamamış olacaktık veya geçmiş yıllarda en azından zaman zaman maruz kaldığımız o tedirginlikle muhatap olmamış olacaktık. Bu hususta biraz sizin biraz da bizim vatandaşı bilgilendirmemiz, yeni kurulacak kooperatif veya birlikleri teşvik etmemiz ve burada da profesyonel anlamda bu işi yapmaya yönelik arkadaşların -özellikle müstahsil, üretici kesim için söylüyorum- elini taşın altına koyması gerekir, bir başkasından beklememeli. Yani Anadolu’da güzel bir tabir vardır “El elin danasını türkü çağıra çağıra arar.” diye. Yani biz ilk önce kendi mahsulümüzle ilgili, kendi sorunlarımızla ilgili gerekli girişimleri yapmalıyız, ilgili kurumlara diyalog içerisinde olmalıyız, bunun içerisinde tarım il ve ilçe müdürlükleri dâhil olmak üzere sizlerle, ziraat odalarıyla iş birliği içerisinde bu hususta yapılması gereken, atılması gereken adımları birlikte atmalyız.

Bölgede gezdiğimiz, gördüğümüz ve sizlerin de bize Ankara’da ilettiğiniz önerileri inşallah raporlaştıracğıız. Önümüzdeki yıl biz ısrarla Toprak Mahsulleri Ofisinin devrede olmasını arzu ediyorduk ama bugün Okan Bey bir şey söyledi “Biz gezince, fiyatlar istikrar buluyor.” Biz bundan sonra herhâlde Toprak Mahsulleri Ofisini devreden çıkaracağız, Okan Beylerin gezmesini bekleyeceğiz, fiyatın istikrar bulması için. Tabii, bu bir latife, birbirimize şaka yapıyoruz. İktidarıyla muhalefetiyle hem bölgenin hem de Manisa’mızın gözde bir ürünü olan, ülkeye yaklaşık 1 milyar dolara yakın katma değer sağlayan, döviz girdisi sağlayan bir mahsulün Hükümetimiz de destekleyicisi olacak, ilgili bakanlıklarımız da sektörün önündeki engelleri kaldırma noktasında bizim de yani iktidarıyla muhalefetiyle düzenleyeceğimiz, raporlarımızda önereceğimiz tedbirlerle inşallah mahsulün ve sektörün önünü açmış olacağız.

Programa biraz geciktik, onun için de özür diliyoruz, arkadaşlarımdan da özür diliyorum, program çok yoğun, siz de bir kısmına müdahil olduğunuz biliyorsunuz, programı yapma noktasında, arkadaşlarımız şunu söyleyebilir: Kamil Bey’le, Değerli Hocamla geliriken istişare ettik yani Denizli’de çok daha az, daha kapsamlı bir toplantı tertip edebilmiştik. Borsamızda mı yaparız hatta bir resmî kurumda mı, sizinle de istişare ettik ya da bir otelimizin salonunda mı, Denizli türü bir etkinlikte daha mı verimli olur diye düşündüğümüzde “Üzümün başkentinde bunu yaparsanız yanlış anlaşılır.” dendi, siz de buna biraz itiraz ettiniz. Arkadaşlarımızı gezme noktasında, hatta bir iki ilçemiz de eksik bırakmama adına bize tavsiye ve telkinde bulundunuz. O ilçelerimizden özellikle Gölarmara, Saruhanlı’dan da özür diliyoruz, onların taleplerini de gerçi Ziraat Odası marifetiyle Ankara’da almış, dinlemiştik. Fakat üç günlük program bile maalesef ilçelerimizi tek tek ziyaret etmemize yeterli olmadı, yetmedi. Komisyonumuz 10 Ocakta kurulmuştu, 10 Nisanda artık nihayete erecek. Süratle hem teşekkür hem de tespit ve değerlendirme ziyaretlerini de yapalım, uzman arkadaşlarımız raporlama işleminde de başlasınlar istedik. İnşallah bundan sonraki hafta Adıyaman ve Antep ziyaretlerimiz olacak, vakit kalırsa son olarak da belki Toka’tla Komisyon ziyaretlerini nihayete erdirmiş olacağız.

Hem Manisalı hemşehrilerim sizin vasitanızla yaptığımız çalışmayı duysun istiyorum. Komisyonumuza 43 tane Ankara’da katılımcı davet edildi. Bunların her biri sivil toplum örgütleri, akademisyen, sizin gibi ticaret odası, ticaret borsası, ziraat odası mensupları olan, aynı zamanda üretici ve ihracatçı olan arkadaşlardı. Denizli’den başladığımız toplantıyla yaklaşık 80 kişiye yakın orada, onun dışında da, zaman zaman işte “Bağı yerinde görelim, inceleme yapalım.” dediğimiz yerlerde de kısa bir kahve toplantısı şeklinde de olsa müstahsillerle bir araya gelme imkânı bulduk. Tahmin ediyorum, herhâlde bugüne kadar Komisyonumuzda temenni ve taleplerini ileten sayısı 100’ü aştı. Bundan sonra inşallah, bu dinlediğimiz talep ve temennilerini ileten, dileklerini ileten arkadaşlarımızın önerilerinden de istifade edecekler arkadaşlar. Raporlama sürecini kısa süreli tutmak istiyoruz, önümüzdeki sezona yetişsin istiyoruz en azından, öngörülebilecek veya beklenen bir kısım spekülasyonları da engellemek adına bakanlıklarımıza bir yol gösterici rapor olsun diye.

Ben tekrar size teşekkür ediyorum. Akşam da misafir edeceksiniz, sizlerle bir araya geleceğiz. Tabii bu Denizli ayağında Denizli Ticaret Borsamız önderlik yapmıştı, rehberlik yapmıştı, misafirperverlik göstermişti. Huzurlarınızda ben Manisa Ticaret Borsamızın Başkanı Sadık Bey başta olmak üzere bütün arkadaşlarına teşekkür ediyorum buradaki ev sahipliğinden dolayı. “Şehrimizde arkadaşlarımızı, Komisyonumuzu biz misafir etmek isteriz.” demişlerdi Komisyona katıldıklarında da. İnşallah bundan sonraki safhada ev sahibimizle hem bizim hem de arkadaşlarımızın uzun uzadıya sohbet etme imkânı olacak. Ama diğer yeri çok geciktirmemek adına söylüyorum, son Ziraat Odamız kaldı, orayı geciktirmemek adına eğer katkı sunmak isteyen Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız varsa onlarda da katkılarını alır, hemen sizden müsaade isteriz. Siz bizi misafir edeceğiniz alana geçmiş olursunuz, biz de ziyaretimizi tamamlayıp gelmiş oluruz ya da refakat etmek isterseniz biz şeref yap oluruz.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Efendim, çok çok teşekkür ediyoruz çok değerli vekillerimize. Üzümü, üzüm bağlarını, üzüm işletmelerini sahada görmek siz Komisyonumuzun değerli üyelerine ayrı büyük bir katkıda bulunacaktır. Herhâlde gezdiğiniz zaman da -yarın Manisa’da dolaşacağız- o bağların bakımlarını, içindeki işlemleri. Şu an budak zamanı bitti. Üreticimiz çocuğu gibi bağlarına bakar ve en iyi kaliteli üzümü çıkarmanın mücadelesini verir.

Evet, arkadaşlarımızın sorusu var mı?

MANİSA TİCARET BORSASI MECLİS ÜYESİ HÜSEYİN ŞENAY – Başkanım bahsetti, eylül ve ekim aylarında bölgemizde yine ihracatçı firmalarımızın önünde çok yoğun kuyruklar oluşturmakta üreticiler mallarını teslim etmek için. Bu lisanslı depoculuğun bir an evvel hayata geçmesi için çalışmaların hızlandırılmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Lisanslı depoculukta, biliyorsunuz, TMO’nun da çalışması var, TARİŞ Üzüm Birliğinin de var. Bu sizin de aslında ilgi alanınızda, keşke siz geçen yıldan başlamış olsaydınız, bu açığı siz kapatmış olsaydınız Manisa Ticaret Borsası olarak. Biliyorsunuz burada da devlet desteği ve teşviki var yani bu teşviklerden, bu desteklerden siz de istifade edebiliydiniz. Zannediyorum KOBİ olma kriteri olduğu için belki -sizi de kapsar mı, onu bilmiyorum ama- TARİŞ bunun biraz dışında kalmış. O hususta TARİŞ yetkilileriyle de TARİŞ Üzüm Birliği Başkanıyla da görüştüğümüzde, Ankara’da bu talebini ilettiğinde ilgili bakanlık yetkililerini çağırıp davet ettiğimizde onlara da bu şikâyeti, bu eksikliği ilettik. Onlar da çözme noktasında bir çaba içerisine girdiler, diyaloglar devam ediyor. Muhtemelen de önümüzdeki sezona yetişir mi, onu bilmiyorum. İnşaat planlaması nasıl olur?

Evet, buyurun.

MANİSA TİCARET BORSASI MECLİS BAŞKAN VEKİLİ ALİ YILMAZ - Başkanım, hoş geldiniz.

Başkanım, Ofisin bu sene üzüm alımını daha erkene almasını istiyoruz. İnsanlarımızın, üreticilerimizin Toprak Mahsulleri Ofisine bir güveni oluştu, en azından bu fiyatın aşağı düşmesini engelledi. Ama bu sene fiyatların daha erken açıklanmasını istiyoruz. Geçen sene geç kaldı.

BAŞKAN - Evet, bu talep bize birkaç yerde iletili. İnşallah raporumuzda bunu da değerlendireceğiz, teklif olarak bunu da iletmış olacağız.

Bir hakkı teslim etsem arkadaşlarımızın itirazı olmaz herhâlde. Sayın Başbakana bu hususta çok teşekkür ediyoruz, bakanlarımıza, Tarım Bakanımız da dâhil olmak üzere, özellikle üzümle ilgili gösterdikleri hassasiyetten dolayı.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Sağ olsunlar.

BAŞKAN - Gerek Tarım Bakanımızın bölgemize özellikle hasat zamanı gelişi, hasat zamanında taban fiyat olarak bir fiyatı belirlemiş olması, Sayın Başbakanımızın Bakanlar Kurulu kararıyla Toprak Mahsulleri Ofisini yetkilendirmesi sayesinde bu seneyi biraz hasarsız, belki az bir tedirginlikle atlatmış olduk. Önümüzdeki yıl da inşallah Sayın Başbakanımızın ve Sayın Cumhurbaşkanımızın katkılarıyla bunu biraz daha belki sezonun başlangıcında inşallah devreye sokma fırsatı bulacağız. Biz de arkadaşlar olarak önereceğiz, raporumuzda da bunu önereceğiz.

MANİSA TİCARET BORSASI MECLİS BAŞKAN VEKİLİ ALİ YILMAZ - İnsanlar mesela bu üzüme 2 bin lira fiyat verdi, ben belki vermeyeceğim ama ben malımı götürüyorum oraya, götürdükten sonra da mecbur kalıyorsun. Bu ofislerde numuneye bir fiyat verilmesini istiyoruz. Fiyat verilmiyor ofislerde.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Bir de efendim, son duruma bir bakarsak, biliyorsunuz, üzümde sezon 1 Eylül 2017'de başlar, 31/8/2018'de yıl bitiş olur. Şu anki 24 Mart 2018'e göre baktığımız zaman geçtiğimiz yıl 310 bin ton civarında tahmini bir rekolte belirlendi. Sayın Bakanımız biliyorsunuz Manisa'da hem fiyatı hem de rekolteyi açıklamıştı. Şu ana kadar 168.600 ton civarında bir üzümü ihraç etmiş bulunuyoruz. Buna mukabil de 262 milyon 200 bin dolar ihracatımızı gerçekleştirmiş oluyoruz. Şu 168.600 rakamına şu an baktığımız zaman tahmin ediyoruz ki 310 bin tonun üzerinde bir rekolteyle karşı karşıya kalacağız.

BAŞKAN - Gayretlerinizden dolayı teşekkür ediyoruz

Ben bir de şeyi merak ediyorum, sezonun ilk şeyi burada yapılır, borsamızda. Fiyat ne oldu borsamızda?

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Efendim, 100 liraya kadar çıkarttık fiyatı.

BAŞKAN - Neyi 100 liraya?

Şu anki üzümün borsadaki son işlem gördüğü...

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - 5.200 ile 5.500 arasında fiyatlar gidiyor. Sezonda biliyorsunuz 3,75 civarlarındaydı, 4 lira fiyatlar açıklandı. Ondan sonra fiyatlarda yükselmeler meydana geldi. Şu anda 5.200 ile 5,5 arasında fiyattan muamele görüyor üzümümüz. En azından fiyatlar düşmedi, yükselttik efendim.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Üreticide de pek üzüm kalmadı ama.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Emanette olanlar vardır Sayın Vekilim, var daha üzüm ya.

BAŞKAN - 310 bin ton rekolte olsa, arkadaşlar, şu anda borsada işlem gören üzümümüz 168 bin ton yani yaklaşık 150 bin ton civarında, 140 bin ton civarında üzüm demek ki daha hâlâ işlem görmeyi bekliyor. Bir kısmı...

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Şu an 270 bin ton civarında da borsalarda işlem gören üzümümüz var, 277 bin ton. Bu 168 bin ton ihracat, 277 bin ton civarında da tescil gördü efendim.

BAŞKAN - Borsada tescil gördü.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP – Evet, zaten 310 bin tona fazla bir şey kalmadı efendim.

BAŞKAN - 50 bin ton, 40 bin ton civarında bir...

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Evet, onu da geçeceğiz Allah'ın izniyle.

Geçtiğimiz yıllar üzümlerimizin kalitesi çok güzeldi. Ayrıca klorpirifosla çok ciddi mücadele verdik, hiçbir kalıntı yok. Okul Üzümlü Projesi'nde de üzümümüzdeki kaliteden dolayı bir sıkıntı yaşamayacağız.

TARİŞ ÜZÜM TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ AR-GE MÜDÜRÜ MÜBECCEL TOPUZOĞLU – 310 bini yakalayacağımızı tahmin ediyorum.

BAŞKAN - Yani geçmiş yıllardan stokta bulunan mahsulle birlikte bir 10-15 bin ton tüccar ve TARİŞ de dâhil olmak üzere bir 10-15 bin ton var mıdır?

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - İlave edebiliriz.

BAŞKAN - Belki onu ilave edersek... Ama öyle görünüyor ki yeni pazarlarla inşallah tamamı bu sene herhâlde stoksuz bir şekilde önümüzdeki yıla girme gibi pozisyonla...

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Beklentimiz öyle galiba, değil mi bu sene? Bu sene stoksuz gireceğiz Allah'ın izniyle.

NECİP KALKAN (İzmir) - Sadık Bey, kaç ülkeye satıyoruz biz bunu?

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Ağırlıklı şu an İngiltere, Almanya, Hollanda, Avrupa Birliği ülkelerinde satıyoruz. Ama mesela düşünün ki bizde 250 gram civarında 300 gram civarında kişi başı tüketim var, bugün İngiltere'nin aşağı yukarı 2 kiloya yakın kişi başı tüketimi.

BAŞKAN - Biz bunu Denizli'de de konuşmuştuk ama benim asıl söylemek...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – İngiltere'de hiç üzüm yok, değil mi? Olmamasına rağmen.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Yani tabii ekmekte ağırlıklı kullanılıyor, keklerde.

PROF. DR. AHMET ALTINDIŞLI – Toplam 67 ülkeye ihraç ediyoruz.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Ağırlıklı 3 ülkemiz.

PROF. DR. AHMET ALTINDIŞLI – Trinidad ve Tobago dâhil ama yüzde 80'i, 90'ı Avrupa Birliği ülkeleri ama siz sayıyı sordunuz, “Kuru üzümü kaç ülkeye satıyoruz?” diye.

NECİP KALKAN (İzmir) - Evet, ben onu sordum, tabii.

BAŞKAN - Şimdi, nihai bir şey söyleyeyim arkadaşlar, müstahsilimiz önümüzdeki yıl için inşallah çok verimli, çok yararlı, çok mutlu olacağı bir sezon yaşayacak gibi. Bu seneki stoksuz girişimiz bir avantaj olacak. Bu seneden Toprak Mahsulleri Ofisimizin Bakanlar Kurulu kararıyla yetkilendirilmesiyle öz güveni tam olarak önümüzdeki sezona hazırlanacak ve önümüzdeki sezonda da Allah kısmet ederse bu yılı aratmayacak bir kazançla, bereketle müstahsilimiz sezonu tamamlamış olacak.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - İnşallah hava şartları da uygun gider, en önemlisi.

BAŞKAN - Allah'ın işine karışmayacağız.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Ondan sonrası kolay.

BAŞKAN - Oraya karışma imkânımız da yok zaten.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI SADIK ÖZKASAP - Başkanım, bizim aşağı yukarı, öyle böyle yurt dışına 280-300 bin ton ihracat yapacak kapasitemiz var efendim. Bu konuda da ihracatçılarımız, belirttiğim gibi, yurt dışı fuarlarında dünyaya Türk üzümünü tanıtıyorlar efendim.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle: Yaş üzüm ihracatı bizde biraz geç başladı. Bu sene erken, dolayısıyla daha erken başlayacak. Bu, kuru üzümün azalmasının bir şeyi olacak. İki: Stoksuz gireceğiz. Üç: Yeni pazarlara ihracatçımız yöneliyor ya da birlik yöneticileri yeni pazarlara açılıyor. Sevindirici olan, mesela Japonya'ya kadar şimdi arkadaşlarımız üzüm gönderebiliyor. Yeni pazarlarla birlikte ve biraz da sizin, bizim, arkadaşlarımızın ve belki kamu spotlarıyla da tanıtımlarının yapılmasıyla, okul üzümüyle bu alışkanlığı da vatandaşa, hemşhçilerimize kazandırır sak, yurttaşlarımıza, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına bu alışkanlığı da kazandırır sak oradan da inşallah müstahsil iyi bir sezon yakalamış olacak.

Eğer başka bir şey yoksa biz Ziraat Odasını da çok bekletmeyelim, oraya müsaade isteyelim, toplantının burasında inşallah sizden izin alalım.

Teşekkür ediyoruz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.45

MANİSA ZİRAAT ODASI ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.57

BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Necip KALKAN (İzmir)

SÖZCÜ: İbrahim Halil FIRAT (Adıyaman)

KÂTİP: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

—●—

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Değerli Başkanım, sizi dinleyelim hemen ev sahibi olarak.

Buyurun.

ŞEHZADELER ZİRAAT ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALTINDAĞ - Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli oda başkanlarım, tarım il müdürü değerli arkadaşlarım; hepiniz hoş geldiniz. Burada toplanmanız bizleri gururlandırmıştır. Bu toplantılar üzüm için, inşallah, çiftçimiz açısından çok faydalı olacaktır. Böyle iş birliği içerisinde çalışmak çiftçinin sorunsuz olmadığını, sorunlarının olduğunu göstermektedir. Bu konuda hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sözü Başkanımıza bırakıyorum.

BAŞKAN - Değerli Başkanım, ben de arkadaşlarımız adına bugün 7 milletvekilimizle -8 başlamıştık, 1 fire verdik- iktidarıyla, ana muhalefetiyle ve yaklaşık 10 uzmanımız, teknik heyetimizle birlikte üç günlük bir ziyaretle netice itibarıyla size geldik. Biz de ev sahipliğinizden dolayı size teşekkür ediyoruz. Kendi şehrimizde diğer arkadaşlarımızı da ağırlamanın mutluluğunu, heyecanını da paylaşıyoruz. Değerli Ticaret Borsası Başkanımız da ev sahibimiz.

Birlikte oluşumuz, çiftçinin sahipsiz olmadığı yönündeki dilek ve temenninize ben de aynen iştirak ediyorum. Hiçbir zaman, inşallah, yalnız olmadı, olmayacak müstahsilimiz, üreticimiz, bu memleketin evlatları ülkeye katma değer yaratan, istihdamı artıran, üreten, ürettiklerini şehriyle, ülkesiyle paylaşan, ülkesine aynı zamanda ekonomik olarak da döviz girdisi sağlayan sizlere, üreticilere, değerli hemşehrilerime çok teşekkür ediyorum.

Manisa bir tarım kenti, bir sanayi kenti, bir turizm kenti; her yönüyle gıpta edilecek, huzur içerisinde yaşanılacak bir şehir. Biz de Bursa'dan, Edirne'den, İzmir'den, Balıkesir'den ve Kütahya'dan değerli milletvekillerimizi misafir ediyoruz. Yine, uzmanlarımız arasında Türkiye'nin değişik, çeşitli vilayetlerinden buraya gelen, bizim heyecanımızı paylaşan, mutluluğumuza ortak olan ve müstahsilimizin de derdiyle, sıkıntısıyla kederlenen ve onlara çözüm üreten arkadaşlarla bugün size misafir olduk. Yarın yine şehrimizde olacağız. İşletmeleri gezdik, tarafları dinledik, üreticiyi, müstahsili dinledik, siz sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini Ankara'da ağırladık, misafir ettik. Sizlerin de önerilerini, tekliflerini, inşallah, raporlaştırıp bunu ilgili makamlara, başta Türkiye Büyük Millet Meclisimiz olmak üzere bakanlıklarımıza teklif olarak, öneri olarak sunmuş olacağız. Bundan sonra da inşallah daha kazançlı, daha bereketli, çiftçinin daha mutlu olacağı yıllara doğru hep birlikte, inşallah, katkı sunmaya çaba harcayacağız, bu gayret içerisinde olacağız.

Ev sahipliğiniz için tekrar teşekkür ediyoruz. Sizi beklettik, hakkınızı helal edin, özür diliyoruz. Üç gündür arkadaşlarımızı sabah saat sekizde asker ediyoruz, akşam saat birlerde, ikilerde uyutuyoruz. Bugün biraz belki erken gideriz, şehrimizi de gezdirir dedik ama yine olmadı. İnşallah daha sonra arkadaşlarımızla birlikte şehri de tanıma imkânı buluruz, misafir olarak davet ederiz. Bu sefer de çalışma ziyareti değil, gezme ziyareti, seyahat etme ziyaretiyle eşleriyle, çocuklarıyla şerhimizde ağırlarız.

Ben size, arkadaşlarınıza ve bizi bugün burada misafir eden, yarın da misafir edecek olan ve sonra da İzmir'e teslim edecek olan Değerli Ticaret Borsası Başkanımıza da teşekkür ediyorum hem şahsım hem de arkadaşlarım adına.

Sevgili Başkanım, çayı içtikten sonra bize müsaade ederseniz müsaade alalım. Hem size hem de arkadaşlarınıza teşekkür ediyoruz.

ŞEHZADELER ZİRAAT ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALTINDAĞ - Sizleri daha fazla ağırlamak isterdik burada ama vaktiniz yetmedi. İnşallah, ileriki günlerde yine bekleriz, hepinizle daha bol sohbet hâlinde geçirmek isteriz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.03

